

ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΡΙΖΟΥΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΑΡΓΥΡΗ ΣΟΦΙΑ
ΜΑΡΚΕΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΠΑΤΡΑ, 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	10
Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	10
1.1 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ.....	10
1.2 ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	10
1.2.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ,.....	10
1.2.2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	11
1.2.3 ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ (ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ).....	11
1.2.4 ΔΗΜΟΣΙΑ Η ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ,.....	12
1.2.5 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, ...	12
1.2.6 ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, ...	12
ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	12
1.3 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	15
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	15
2.1 ΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ (ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ) ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....	15
2.2 Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ.....	15
2.3 Η ΒΑΣΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑ	16
2.4 ΟΙ ΠΗΓΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΔΡΑΣΗΣ	17
2.5 ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ, ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ, ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ.....	18
2.6 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	20
2.7 ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	22
ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	22
3.1 ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΟΝΤΟΤΗΤΑΣ (ECONOMIC ENTITY ASSUMPTION).....	22
3.2 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (MONETARY UNIT PRINCIPLE).....	23
3.3 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ	23
3.4 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ..	23
3.5 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ	24

3.6	Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ	24
3.7	Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	26
3.8	Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	26
3.9	Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	26
3.10	Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	27
3.11	Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΓΩΓΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	27
3.12	Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	27
3.13	Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	28
3.14	Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ	28
3.15	Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	28
3.16	ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΜΗ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	29
3.17	ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	29
3.18	ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΟΥΣΙΩΔΟΥΣ	31
3.19	ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	32
3.20	ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ	34
3.21	ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ	36
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	42
	ΑΞΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	42
4.1	ΤΟ ΑΞΙΩΜΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑΣ	42
4.2	ΤΟ ΑΞΙΩΜΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	42
4.3	Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΕΩΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ	43
4.4	Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ	43
4.5	ΑΞΙΩΜΑ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΟΣ	44
4.6	ΤΟ ΑΞΙΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	44
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	46
	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	46
5.1	ΟΡΙΣΜΟΣ	46
5.2	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	46

5.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ.....	48
5.4 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ.	48
5.5 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ.....	49
5.6 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ.....	49
5.7 ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ.....	50
5.8 ΕΙΔΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ.....	51
5.9 ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΥΚΛΩΜΑ.	52
5.10 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ.	53
5.11 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	57
5.12 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ ΜΕ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥΣ ΟΜΑΔΑ (0): ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ.....	59
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	62
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Δ.Λ.Π.)	62
4.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΔΛΠ.....	62
4.2 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΚΡΙΒΟΔΙΚΑΙΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ.....	65
4.3 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	66
4.4 ΑΡΧΗ ΔΕΛΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ.....	66
4.5 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	66
4.6 ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	67
4.7 ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΛΟΤΗΤΑ.....	67
4.8 ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΙ.....	67
4.9 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	67
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	69
ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΑ ΔΛΠ.....	69
5.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 1	69
5.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 2	70
5.3 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 7.....	70
5.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 8	71
5.5 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 11.....	71
5.6 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΔΛΠ 12	72
5.7 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 14.....	73
5.8 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 15	73

5.9	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 16.....	74
5.10	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 17.....	75
5.11	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 18.....	76
5.12	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 19.....	76
5.13	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 20.....	77
5.14	ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 21.....	77
5.15	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 22.....	78
5.16	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 23.....	79
5.17	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 24.....	79
5.18	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 27.....	80
5.19	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 28.....	80
5.20	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 30.....	82
5.21	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 31.....	83
5.22	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 32.....	83
5.23	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 34.....	84
5.24	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 36.....	84
5.25	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 37.....	86
5.26	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 38.....	86
5.27	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 39.....	87
5.28	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 40.....	89
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.....	91
	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ.....	91
6.1	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ.....	91
6.2	CASH – FLOW ΚΑΙ ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ.....	92
6.3	ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	92
6.4	ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ.....	93
6.5	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ.....	93
6.5.1	ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ.....	93
6.5.2	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ.....	95
6.5.3	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ.....	96
6.5.4	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ.....	97
6.5.5	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΜΥΝΤΙΚΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	98
6.5.6	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	98
6.5.7	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	99

6.5.8 ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	100
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	102
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	104
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	105

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Λογιστική είναι κλάδος της Οικονομικής επιστήμης που κύριο αντικείμενό της είναι η μελέτη της οικονομικής πορείας μιας δραστηριότητας, που μπορεί αυτή να είναι είτε ατομική, είτε εταιρική μέχρι και διαχείριση δημόσιων υπηρεσιών. Ακολουθώντας στην αρχή μια συστηματική κατάταξη των διαφόρων λογαριασμών π.χ. παραγωγής, ανταλλαγής και κατανάλωσης, δια της ακολουθούμενης στη συνέχεια ανάλυσης και σύνθεσης αυτών επιτυγχάνεται ο ακριβής προσδιορισμός της οικονομικής πραγματικότητας και της πορείας μιας συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας.

Βάση της παραπάνω μελέτης είναι ο λογαριασμός. Με την εξέλιξη των οικονομικών σχέσεων που συνεχώς γίνονται πιο περίπλοκοι και η λογιστική συνεχώς τελειοποιείται. Κύρια μέθοδος σήμερα της λογιστικής είναι η διπλογραφική σε αντίθεση της απλογραφικής που ακολουθούταν παλαιότερα. Η διπλογραφική μέθοδος δεν περιορίζεται μόνο στην απλή καταγραφή - καταχώρηση αλλά και στη συστηματική παρακολούθηση δια δεύτερου λογαριασμού όπου και κατοπτρίζεται ο αντίκτυπος που έχει ο πρώτος στη θέση της οικονομικής δραστηριότητας ακόμα και σε συγκεκριμένο χρόνο.

Η Λογιστική συστηματικά καταγράφει και ποσοτικοποιεί όλα τα μεγέθη μίας επιχείρησης ή επιχειρηματικής μονάδας σε χρηματικές μονάδες. Η λογιστική επιστήμη χωρίζεται σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με το σκοπό και τις πληροφοριακές ανάγκες ποιών ομάδων ενδιαφερομένων εξυπηρετεί.

Μια πρώτη διάκριση γίνεται σε:

- Χρηματοοικονομική Λογιστική
- Διοικητική Λογιστική

Η πρώτη αυτή γενική διάκριση γίνεται με βασικό κριτήριο την εσωστρέφεια ή την εξωστρέφεια των πληροφοριών. Ήτοι, η Χρηματοοικονομική Λογιστική εξυπηρετεί τις πληροφοριακές ανάγκες των τρίτων, έξω από την επιχείρηση, ενώ η Διοικητική τις πληροφοριακές ανάγκες μέσα στην επιχείρηση. Στον ευρύτερο κλάδο της Διοικητικής Λογιστικής υπάγεται και η Λογιστική Κόστους (ή Κοστολόγηση ή Αναλυτική Λογιστική).

Η διάκριση που γίνεται στο Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (ΕΓΛΣ) είναι σε Γενική Λογιστική (Ομάδες 1,2,3,4,5,6,7,8), Αναλυτική Λογιστική (Ομάδα 9) και Λογαριασμούς Τάξεως (Ομάδα 0).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

1.1 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Η Λογιστική είναι εκείνος ο επιστημονικός κλάδος που ασχολείται με την παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών σε σχέση με την οικονομική μονάδα, και αποσκοπεί στη λήψη ορθών οικονομικών αποφάσεων από τους ενδιαφερόμενους σχετικά με τις μονάδες αυτές.

Ο μελετητής των χρηματοοικονομικών καταστάσεων πρέπει να έχει υπόψη του τα βασικότερα χαρακτηριστικά της Χρηματοοικονομικής λογιστικής με τα οποία, θα καταλήξει σε ορθά συμπεράσματα. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η κατανόηση της λογιστικής τυποποίησης που χρησιμοποιεί η εκάστοτε χώρα στη οποία εφαρμόζεται η χρηματοοικονομική λογιστική. Τα χαρακτηριστικά της χρηματοοικονομικής λογιστικής είναι τα εξής:

1. Τηρείται από τις επιχειρήσεις έχοντας ως αντικειμενικό σκοπό την παροχή πληροφοριών κυρίως σε πρόσωπα που βρίσκονται εκτός των οικονομικών μονάδων, δηλαδή τρίτων προσώπων.
2. Η εφαρμογή της εξαρτάται από νομοθετικές ρυθμίσεις.
3. Οι διαδικασίες τήρησής της εξαρτώνται από λογιστικούς κανόνες (λογιστικές αρχές ή λογιστικές παραδοχές).

1.2 ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

1.2.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ,

Η Διοικητική Λογιστική ασχολείται με την εσωτερική πληροφόρηση της διοίκησης σε όλα τα επίπεδά της σε σχέση, πρώτον, με την ανάλυση

του κόστους λειτουργίας της επιχείρησης (cost accounting), δεύτερον, με τον **προγραμματισμό** (planning) της δράσης της επιχείρησης, τρίτον, με τον **έλεγχο** (control) της υλοποίησης του προγραμματισμού αυτού, καθώς και τέταρτον, με την **αξιολόγηση** (evaluation) της απόδοσης ατόμων και δραστηριοτήτων. Οι πληροφορίες αυτής της μορφής χρησιμοποιούνται κυρίως για αποφάσεις καταμερισμού των **πόρων** της επιχείρησης, υλικών και ανθρώπινων, και σε ορισμένες των περιπτώσεων για τιμολογιακούς σκοπούς.

1.2.2 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Η χρηματοοικονομική λογιστική ασχολείται με την παροχή πληροφοριών σε όλους τους ενδιαφερόμενους για τα αποτελέσματα που επέτυχε μία επιχείρηση σε μία περίοδο ή χρήση (συνήθως ένα έτος -στις εισηγμένες επιχειρήσεις οι περίοδοι είναι και τρίμηνο, εξάμηνο και εννιάμηνο). Οι ενδιαφερόμενοι μπορεί να είναι επενδυτές, μέτοχοι, πιστωτές (π.χ. τράπεζες, προμηθευτές), καταναλωτές, εργαζόμενοι και το κοινό.

1.2.3 ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ (ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ)

Είναι το σύνολο των συστηματικών εργασιών που αποβλέπουν στο να συγκεντρώσουν, να κατατάξουν, να καταγράψουν και να επιμερίσουν κατάλληλα τις δαπάνες, έτσι ώστε να προσδιοριστεί το κόστος τόσο των παραγόμενων προϊόντων όσο και των προσφερόμενων υπηρεσιών.

1.2.4 ΔΗΜΟΣΙΑ Η ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ,

Είναι ο κλάδος που ασχολείται με τη μελέτη των ειδικών λογιστικών θεμάτων του κράτους, των ΟΤΑ και των ΝΠΔΔ. Τέτοια θέματα είναι κυρίως ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός των εσόδων και εξόδων.

1.2.5 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ,

Είναι ο κλάδος που ασχολείται με τη μελέτη των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας και των επιπτώσεων που έχουν αυτές στη δραστηριότητα των οικονομικών μονάδων.

1.2.6 ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ,

Είναι ο κλάδος που ασχολείται με τον έλεγχο της ορθότητας και πληρότητας των λογιστικών εκθέσεων και την πρόληψη και ανακάλυψη λαθών και ατασθαλιών. Η ελεγκτική λογιστική διακρίνεται σε Εσωτερική και Εξωτερική Ελεγκτική. Ο εσωτερικός έλεγχος ασκείται από τις ίδιες οικονομικές μονάδες ενώ τον εξωτερικό έλεγχο πραγματοποιούν ανεξάρτητοι ορκωτοί ελεγκτές, των οποίων αποστολή είναι να εξετάσουν κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των οικονομικών μονάδων έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές.

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σε όλες τις προηγμένες χώρες, η χρηματοοικονομική λογιστική υπόκειται σε ένα εκτεταμένο κανονιστικό πλαίσιο. Αυτό γίνεται επειδή οι

χρηματοοικονομικές καταστάσεις απευθύνονται στους εκτός επιχειρήσεως ευρισκόμενους και πρέπει να εξασφαλισθούν αυτοί για την ποιότητα των πληροφοριών που τους παρέχονται. Σε ορισμένες χώρες, το κανονιστικό πλαίσιο της λογιστικής αποφασίζεται από τις επαγγελματικές ενώσεις των λογιστών, σε άλλες χώρες το κανονιστικό πλαίσιο αποφασίζεται από το κράτος και σε άλλες χώρες υπάρχει ένας συνδυασμός των δύο.

Στην Ελλάδα, το κανονιστικό πλαίσιο της λογιστικής είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του κράτους. Η λογιστική νομοθεσία στην Ελλάδα πηγάζει:

1. Από το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο και τα αντίστοιχα Κλαδικά που είναι ευθύνη του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας (Π.Δ. 1123/1980).
2. Από τον Κωδικοποιημένο Ν. 2190/1920 (περί ανωνύμων εταιρειών) που είναι αρμοδιότητα του Υφυπουργού Εμπορίου.
3. Από τις γνωμοδοτήσεις του Εθνικού Συμβουλίου Λογιστικής (Ε.ΣΥ.Λ.) που γίνονται δεκτές από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.
4. Από τον φορολογικό νόμο που είναι αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών (Ν. 3522/ 2006).

1.3 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Η χρηματοοικονομική λογιστική τηρείται από τις επιχειρήσεις με σκοπό την ενημέρωση και παροχή πληροφοριών της διοίκησης της επιχείρησης και κυρίως των τρίτων ενδιαφερομένων, (αυτών που επιθυμούν να γνωρίζουν την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, αλλά δεν έχουν πρόσβαση στα λογιστικά της βιβλία). Οι ενδιαφερόμενοι αυτοί μπορούν να αντλήσουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες από τις

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες αποτελούν το τελικό προϊόν της χρηματοοικονομικής λογιστικής και δημοσιεύονται, ώστε το ευρύ κοινό να έχει άμεση πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την επιχείρηση.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις που τηρούνται από κάθε οικονομική μονάδα είναι οι εξής:

1. **Ο Ισολογισμός** που εμφανίζει τη χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή και ειδικότερα : τα μέσα που έχει στην κατοχή της για την προώθηση της δραστηριότητας της (μέσα δράσης) και τον τρόπο που χρηματοδοτήθηκε η απόκτηση αυτών των μέσων (πηγές προέλευσης).
2. **Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως** στην οποία εμφανίζεται το αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημία) από τη δραστηριότητα της επιχείρησης σε ένα δεδομένο χρονικό διάστημα.
3. **Ο Πίνακας Διάθεσης των Αποτελεσμάτων** στον οποίο εμφανίζεται ο τρόπος που η επιχείρηση διέθεσε τα αποτελέσματα της χρήσεως.
4. **Το Προσάρτημα** στον οποίο εμφανίζονται μια σειρά από συμπληρωματικές πληροφορίες.

Και η **Κατάσταση Ταμειακών Ροών** για τις εισηγμένες εταιρίες στην οποία εμφανίζονται οι εισπράξεις και πληρωμές της περιόδου για την οποία καταρτίστηκε η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

2.1 ΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ (ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ) ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η παρουσίαση και δημοσίευση των καταστάσεων στο ευρύ κοινό απαιτεί την ύπαρξη συγκεκριμένων χαρακτηριστικών, έτσι ώστε ο τρίτος ενδιαφερόμενος να αντλεί πλήρη και αντικειμενική πληροφόρηση. Επομένως, θα πρέπει:

1. Οι λογιστικές πληροφορίες να παρέχονται έγκαιρα στους χρήστες (**timeliness**).
2. Οι λογιστικές πληροφορίες πρέπει να είναι σχετικές για λήψη επενδυτικών ή άλλων αποφάσεων (**relevance**).
3. Οι λογιστικές πληροφορίες πρέπει να είναι αντικειμενικές (**objectivity**).
4. Οι λογιστικές πληροφορίες πρέπει να είναι έγκυρες (**reliability**).

Οι χρήστες των οικονομικών πληροφοριών της χρηματοοικονομικής λογιστικής, όπως ήδη αναφέραμε πιο πάνω, πέρα από την ίδια τη διοίκηση της οικονομικής μονάδας, είναι κυρίως **τρίτα πρόσωπα**, που όμως ενδιαφέρονται για τη χρηματοοικονομική κατάσταση της τελευταίας, όπως π.χ. οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές.

2.2 Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Στην συνέχεια της ανάλυσης μας θα παρουσιάσουμε τα τρία στοιχεία της περιουσιακής κατάστασης μίας οικονομικής μονάδας, δηλαδή το

ενεργητικό, την καθαρή θέση και τις υποχρεώσεις της, Με άλλα λόγια θα λέγαμε ότι θα εμφανίσουμε το χάρτη που μας δίνει μία στατική εικόνα της οικονομικής κατάστασης κάθε οικονομικής μονάδας για μία δεδομένη στιγμή. Η παραπάνω χρηματοοικονομική κατάσταση, η οποία παρουσιάζει οργανωμένα την περιουσία της επιχείρησης καλείται **Ισολογισμός**.

Επομένως με τον όρο «Ισολογισμός» εννοούμε εκείνη τη χρηματοοικονομική κατάσταση, η οποία σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και με βάση τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές, εμφανίζει συνοπτικά και συγχρόνως σε ενιαίο νόμισμα στην μια πλευρά του τα στοιχεία που έχει στην κυριότητα της η επιχείρηση και τα χρησιμοποιεί για την επίτευξη των στόχων της (δηλ. Το ενεργητικό), και στην άλλη πλευρά τις πηγές χρηματοδότησης του ενεργητικού (δηλ. το παθητικό) από τους φορείς της επιχείρησης (καθαρή θέση) και από τρίτους (υποχρεώσεις).

Ισολογισμός δηλαδή, είναι η χρηματοοικονομική κατάσταση οποιασδήποτε λογιστικής μονάδας, σε μία χρονική στιγμή. Πιο συγκεκριμένα, **Ισολογισμός** είναι η λογιστική κατάσταση (ή έκθεση), που εμφανίζει συνοπτικά, σε χρηματικές μονάδες, σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και βάσει των γενικά παραδεκτών λογιστικών αρχών, τα μέσα δράσης και τις πηγές προέλευσής τους.

2.3 Η ΒΑΣΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑ

Η βασική λογιστική ισότητα βασίζεται στην απλή σκέψη ότι σε κάθε οικονομική μονάδα τα μέσα δράσης, τα οποία διαθέτει, υποχρεωτικά πρέπει να ισούνται με τις πηγές προέλευσής τους. Χρησιμοποιώντας τον

όρο μέσα δράσης εννοούμε τα μέσα, τα οποία έχει στην κατοχή της η επιχείρηση, με την άμεση ή έμμεση βοήθεια των οποίων πραγματοποιεί εμπορικές πράξεις στην αγορά της, δηλαδή τα κτίρια, τα μηχανήματα, τα έπιπλα, τα αποθέματα, τις απαιτήσεις, τις καταθέσεις όψεως, τα μετρητά του ταμείου της κ.ά.

2.4 ΟΙ ΠΗΓΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΔΡΑΣΗΣ

Τα μέσα δράσης μπορούν να προέρχονται από δύο πηγές (πηγές προέλευσης). Κατ' αρχάς, μπορούν ν' αφορούν ποσά, τα οποία ανήκουν στους (ή στον) φορείς (εταίρους, μετόχους). Τα ποσά αυτά είτε εισφέρθηκαν από τους φορείς άμεσα, κατά την ίδρυση ή κατά την αύξηση κεφαλαίου της επιχείρησης, είτε προέρχονται από κέρδη της επιχείρησης, τα οποία με απόφαση των φορέων ή εξαιτίας νομικής υποχρέωσης αυτών δεν διανεμήθηκαν στους τελευταίους, αλλά παρέμειναν στην επιχείρηση με την μορφή αποθεματικών κεφαλαίων. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονισθεί ότι τα κεφάλαια αυτά θεωρούνται υποχρέωση της επιχείρησης προς τους φορείς της, θα λέγαμε είδος δανεισμού, ο οποίος θα πρέπει να επιστραφεί στους δικαιούχους μετά την λύση και εκκαθάριση της επιχείρησης (βασική λογιστική αρχή της λογιστικής μονάδας ή οντότητας).

Κατά δεύτερον, μπορούν να προέρχονται από κεφάλαια τα οποία τρίτοι (πέραν των φορέων) δάνεισαν με διάφορες μορφές στην επιχείρηση (τραπεζικός δανεισμός, προμηθευτές, γραμμάτια πληρωτέα κ.ά.). Έτσι η βασική λογιστική ισότητα εμφανίζεται ως εξής :

Μέσα Δράσης = Πηγές Προέλευσης Μέσων Δράσης

2.5 ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ, ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ, ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

Την βασική λογιστική ισότητα μπορούμε, μετονομάζοντας τα μέρη της, να την παρουσιάσουμε όπως παρακάτω:

- 1) Τα μέσα δράσης, επειδή με αυτά η επιχείρηση δρα (ενεργεί) στην αγορά της, τα ονομάζουμε **ενεργητικό**.
- 2) Τον ξένο δανεισμό, επειδή πρέπει να επιστραφεί στους δανειστές πριν την λύση και εκκαθάριση της επιχείρησης, τον ονομάζουμε **υποχρεώσεις**.
- 3) Την υποχρέωση προς τους φορείς, επειδή θα επιστραφεί στους δικαιούχους συνήθως κατά την λύση και εκκαθάριση της επιχείρησης, δηλαδή θα παραμείνει σε αυτήν περισσότερο των **υποχρεώσεων, καθαρή θέση**. Οι υποχρεώσεις μαζί με την καθαρή θέση αποτελούν το παθητικό.

Με βάση τα παραπάνω η βασική λογιστική ισότητα μετασχηματίζεται ως εξής :

Ενεργητικό = Παθητικό (Υποχρεώσεις + Καθαρή Θέση)

Ενεργητικό είναι τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης που χρησιμοποιούνται απ' αυτήν για την προώθηση και επίτευξη των στόχων

της. Για να αποτελέσει κάποιο περιουσιακό στοιχείο τμήμα του ενεργητικού πρέπει :

1. να ανήκει στην κυριότητά της
2. να χρησιμοποιείται από την επιχείρηση για την προώθηση των δραστηριοτήτων της
3. να έχει περιέλθει στην κυριότητα της επιχείρησης μέσα από κάποια συγκεκριμένη οικονομική συναλλαγή και δοσοληψία
4. να μπορεί να μετρηθεί η αξία του σε χρηματικές μονάδες

Παραδείγματα στοιχείων του ενεργητικού είναι τα κτίρια, τα αυτοκίνητα, τα έπιπλα, τα εμπορεύματα, τα μετρητά, οι καταθέσεις που έχει η επιχείρηση στην τράπεζα και οι απαιτήσεις, δηλαδή, τα χρήματα που της οφείλονται είτε από πώληση εμπορευμάτων από πίστωση είτε από παροχή υπηρεσιών από πίστωση.

Αντίθετα στοιχεία του Ενεργητικού δεν αποτελούν :

1. τα αγαθά που δεν ανήκουν στην επιχείρηση (π.χ. νοικιασμένα αγαθά, ή αγαθά επί παρακαταθήκη, παρακολουθούνται στους λογ/σμούς τάξεως)
2. τα αγαθά που ανήκουν στον επιχειρηματία και όχι στην επιχείρηση
3. τα αγαθά που δεν έχουν αγοραστεί, εισφερθείς ή δωρισθεί και είναι κατά συνέπεια αδύνατον να προσδιορισθεί με αντικειμενικό τρόπο η αξία τους (χρηματική αποτίμηση)
4. τα αγαθά που έχουν καταστραφεί

Η απόκτηση των στοιχείων του ενεργητικού πρέπει να έχει χρηματοδοτηθεί με κεφάλαια τα οποία είτε συνέσφεραν οι ιδιοκτήτες της είτε δάνεισαν τρίτοι στην επιχείρηση. Τα πρώτα ονομάζονται **ίδια κεφάλαια** ενώ τα δεύτερα ονομάζονται **υποχρεώσεις**.

2.6 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι υποχρεώσεις, όπως ήδη έχουμε αναφέρει σε προηγούμενη υποενότητα, περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις προς τρίτους (τράπεζες, προμηθευτές κ.ά.).

Οι προϋποθέσεις, που πρέπει να πληρούν τα στοιχεία των υποχρεώσεων για να ενταχθούν σε αυτές είναι:

1. Κατ' αρχάς θα πρέπει υποχρεωτικά να αφορούν τη λογιστική μονάδα και όχι τους φορείς της.
2. Θα πρέπει να έχουν δημιουργηθεί ως συνέπεια λογιστικού γεγονότος για να έχουν συγκεκριμένο ύψος.
3. Να προβλέπεται η ικανοποίηση στο μέλλον με χρήμα ή άλλο ισοδύναμο μέσο.
4. Να είναι δυνατό να αποδοθούν σε χρηματικές μονάδες.

2.7 ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

Στην καθαρή θέση ή όπως αλλιώς λέγεται «ίδια κεφάλαια» περιέχονται ποσά, τα οποία ανήκουν στους φορείς της επιχείρησης, είτε αυτά εισφέρθηκαν από τους προηγούμενους άμεσα, κατά την ίδρυση ή σε αύξηση κεφαλαίου της επιχείρησης, (με εισφορά μετρητών ή εισφορά σε είδος), είτε αυτά προέρχονται από κέρδη της επιχείρησης, τα οποία, με απόφαση των φορέων ή εξαιτίας νομικής υποχρέωσης της οικονομικής μονάδας, δεν διανεμήθηκαν στους τελευταίους, αλλά παρέμειναν στην επιχείρηση με την μορφή αποθεματικών κεφαλαίων για επανεπένδυση και επέκταση των δραστηριοτήτων της.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονισθεί ότι τα κεφάλαια αυτά θεωρούνται υποχρέωση της επιχείρησης προς τους φορείς της, θα λέγαμε είδος δανεισμού, ο οποίος θα πρέπει να επιστραφεί στους δικαιούχους το αργότερο μετά την λύση και εκκαθάριση της επιχείρησης.

Οι οικονομικές μονάδες είναι υποχρεωμένες μια φορά τον χρόνο να καταρτίζουν Ισολογισμό. Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ο Ισολογισμός θα πρέπει να καταρτίζεται είτε 31 Δεκεμβρίου είτε 30 Ιουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

3.1 ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΟΝΤΟΤΗΤΑΣ (ECONOMIC ENTITY ASSUMPTION)

Η υπόθεση της αυτοτελούς λογιστικής οντότητας στη Λογιστική δέχεται ότι ο λογιστής κάνει πάντα σαφή διάκριση μεταξύ των φορέων της επιχείρησης και της επιχειρησιακής οντότητας.

Δηλαδή η προσοχή εστιάζεται μόνο σε γεγονότα και πληροφορίες που αφορούν την επιχείρηση και όχι τους φορείς της ή άλλες οικονομικές μονάδες.

Παράδειγμα

Αν αγοράσει ο επιχειρηματίας ένα ακίνητο για προσωπική του χρήση η Λογιστική δεν ενδιαφέρεται.

Αν χρησιμοποιήθηκαν χρήματα της επιχείρησης για την αγορά, τότε αποτελεί πληροφορία που την ενδιαφέρει.

Για νομικούς λόγους, στην περίπτωση της προσωπικής επιχείρησης ιδιοκτήτης και επιχείρηση θεωρούνται μία οντότητα, αλλά για τη λογιστική συνεχίζουν να θεωρούνται διαφορετικές¹.

---

¹ . Υπόθεση της Αυτοτελούς Λογιστικής Οντότητας (economic entity assumption) στο:<http://www.euretiro.com/2010/06/autotelis-logistiki-ontotita.html#ixzz1Ofqm7AnQ>

3.2 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (MONETARY UNIT PRINCIPLE)

Η βασική λογιστική αρχή της χρηματικής μέτρησης προβλέπει την καταχώρηση εκείνων μόνο των λογιστικών γεγονότων, τα οποία αποδίδονται σε χρηματικές μονάδες.

3.3 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, οι λογιστικές καταχωρήσεις και παρουσιάσεις πρέπει να βασίζονται σε γεγονότα αντικειμενικά προσδιορισμένα και ευχερώς επαληθεύσιμα. Γεγονότα αντικειμενικά προσδιορισμένα είναι όσα βασίζονται σε συναλλαγές, στο πλαίσιο εκτέλεσης αμοτεροβαρών συμβάσεων. Στις περιπτώσεις που οι λογιστικές πράξεις βασίζονται σε εκτιμήσεις, η αρχή της αντικειμενικότητας υπαγορεύει οι σχετικοί υπολογισμοί να βασίζονται σε λογικές και συστηματικές διαδικασίες, μεθόδους και παραδοχές. Η προϋπόθεση του επαληθεύσιμου των γεγονότων υπαγορεύεται από την ανάγκη να στηρίζονται οι λογιστικές καταχωρήσεις, στη μεγαλύτερη δυνατή έκταση, σε δικαιολογητικά που εκδίδονται από άλλους φορείς και οικονομικές μονάδες.

3.4 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Με την παραδοχή της αρχής της νομισματικής μονάδας η Λογιστική αποδέχεται το χρήμα (εθνικό νόμισμα) ως την καταλληλότερη μονάδα μέτρησης και έκφρασης της αξίας των διάφορων στοιχείων και συναλλαγών της επιχείρησης. Επιπλέον η αρχή της σταθερότητας της

χρηματικής μονάδας προϋποθέτει τη σταθερότητα τα αγοραστικής δύναμης της νομισματικής μονάδας στο χρόνο.

3.5 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ

Η βασική λογιστική αρχή της πλήρους αποκάλυψης υποχρεώνει να εμφανίζονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις όλα εκείνα τα στοιχεία τα οποία διαμορφώνουν πλήρη και σαφή εικόνα της λογιστικής μονάδας.

3.6 Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Βασική αρχή του ιστορικού κόστους είναι ότι τόσο τα στοιχεία ενεργητικού όσο και τα στοιχεία παθητικού μιας επιχειρήσεως πρέπει να αποτιμώνται στην αρχική αξία κτήσεως, εκτός από τις περιπτώσεις που πρέπει να γίνει αναγνώριση για απομείωση (impairment) της αξίας τους.

Αν π.χ. έχω ένα εμπόρευμα που έχει αγορασθεί 1.000 και η τρέχουσα αξία του είναι 700, η αποτίμηση πρέπει να γίνει στο ποσό των 700, προκειμένου να εμφανισθεί η απομείωση που έχει υποστεί η αξία του εμπορεύματος. Λέμε, τότε, ότι η αποτίμηση των αποθεμάτων γίνεται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ αξίας κτήσεως και τρέχουσας αξίας.

Εκτός από την ανωτέρω βασική αρχή, την έννοια του ιστορικού κόστους πλαισιώνουν ακόμη οι ακόλουθες αρχές:

α. η αρχή της σύνεσης (conservatism or prudence).

Με βάση την αρχή αυτή οι πραγματοποιηθείσες ζημιές θα πρέπει να αναγνωρίζονται άμεσα, όχι όμως και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη.

β. η αρχή της πραγματοποίησης του αποτελέσματος (realization concept).

Με βάση την αρχή αυτή, τα κέρδη πρέπει να αναγνωρίζονται μόνο αν έχουν πραγματοποιηθεί. Η αρχή της πραγματοποίησης του αποτελέσματος είναι ίδια με την αρχή της σύνεσης, διατυπωμένη με άλλο τρόπο.

γ. η υπόθεση για σταθερή αξία του νομίσματος (the stable currency assumption).

Η αρχή του ιστορικού κόστους προϋποθέτει ότι η επιχείρηση δεν λειτουργεί σε χώρα όπου επικρατούν συνθήκες υψηλού πληθωρισμού, γιατί, σε αντίθετη περίπτωση, τίθεται σοβαρό πρόβλημα συγκρίσεως των μεγεθών και απαιτείται η εφαρμογή ειδικών κανόνων αποτίμησης.

Η έννοια της εύλογης αξίας

Σύμφωνα με τα ΔΛΠ, ως εύλογη αξία (fair value), ορίζεται το ποσό με το οποίο ένα στοιχείο ενεργητικού θα μπορούσε να ανταλλαγεί ή ένα στοιχείο παθητικού να διακανονισθεί, μεταξύ μερών που ενεργούν ενσυνείδητα και με τη θέλησή τους, στο πλαίσιο μιας συναλλαγής που γίνεται με τους συνήθεις όρους της αγοράς.

Για την πλήρη κατανόηση της έννοιας της εύλογης αξίας διευκρινίζονται τα εξής:

α. Η τιμή αγοράς (market price) αποτελεί την πιο καλή προσέγγιση για την εύλογη αξία, αν η αγορά στην οποία διαπραγματεύεται το χρηματοοικονομικό μέσο διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά μιας αγοράς που είναι ενεργός και διαθέτει ρευστότητα (active and liquid).

Μια αγορά θεωρείται από τα πρότυπα ότι είναι ενεργός όταν πληρούνται σωρευτικά τα εξής:

- i. τα στοιχεία που διαπραγματεύονται σ' αυτήν είναι ομοιογενή,
- ii. υπό ομαλές συνθήκες υπάρχουν πάντοτε πρόθυμοι αγοραστές και πωλητές και
- iii. οι τιμές των στοιχείων είναι διαθέσιμες στο κοινό.

β. Αν δεν υπάρχει αγορά με τα χαρακτηριστικά που αναφέραμε, η εύλογη αξία μπορεί να υπολογισθεί με αξιοπιστία.

ι. στην περίπτωση ενός ομολόγου, όταν αυτό έχει αξιολογηθεί από ανεξάρτητο οίκο αξιολόγησης και οι χρηματοροές που αναμένεται να προκύψουν από το ομόλογο μπορούν να υπολογισθούν με αξιοπιστία

3.7 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Με βάση αυτή τη βασική λογιστική αρχή η ζωή της επιχείρησης θα πρέπει να θεωρείται ότι ξεκινά από τη σύσταση αυτής και ότι τελειώνει με τη λύση και εκκαθάρισή της. Οποιοσδήποτε άλλος διαχωρισμός της διάρκειας ζωής της επιχείρησης είναι τεχνητός και αποσκοπεί στην λύση συγκεκριμένων λογιστικών προβλημάτων (βασική λογιστική αρχή της περιοδικότητας).

3.8 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Με βάση αυτή τη βασική λογιστική αρχή η ζωή της επιχείρησης χωρίζεται σε ίσα χρονικά διαστήματα (λογιστική χρήση) με σκοπό τον ετήσιο υπολογισμό των αποτελεσμάτων της λογιστικής μονάδας και την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής της κατάστασης.

3.9 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Βάσει αυτής της βασικής λογιστικής αρχής το έσοδο πραγματοποιείται όταν ικανοποιούνται οι εξής δύο προϋποθέσεις:

Ο κύκλος των διαδικασιών δημιουργίας εσόδων έχει τελειώσει ή σχεδόν τελειώσει.

Έχει λάβει χώρα συναλλαγή – ανταλλαγή.

3.10 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Με βάση αυτή τη βασική λογιστική αρχή για να αναγνωριστεί ένα έξοδο θα πρέπει να συνδέεται έμμεσα ή άμεσα με τη δημιουργία εσόδων.

3.11 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΓΩΓΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ.

Αυτή η λογιστική αρχή υποχρεώνει να συσχετίζονται τα έσοδα με τα έξοδα ώστε να προσδιοριστεί το αποτέλεσμα το οποίο πέτυχε η λογιστική μονάδα στη διάρκεια μιας λογιστικής χρήσης.

3.12. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.

Πάρα πολλές φορές οι διευθυντές λογιστηρίου ή οι οικονομικοί διευθυντές βρίσκονται στο δίλημμα επιλογής μίας μεθόδου μεταξύ περισσοτέρων επιστημονικών και αποδεκτών από τη νομοθεσία μεθόδων. Στις περιπτώσεις αυτές η βασική λογιστική αρχή της συντηρητικότητας υποχρεώνει στην επιλογή εκείνης της μεθόδου που θα μας δώσει τα συντηρητικότερα αποτελέσματα. Δηλαδή, το Ενεργητικό στην χαμηλότερη δυνατή αξία του, το Παθητικό στην υψηλότερη δυνατή αξία του, τα έσοδα στην χαμηλότερη δυνατή αξία τους και τα έξοδα στην υψηλότερη δυνατή αξία τους.

3.13 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑΣ.

Η εφαρμογή αυτής της βασικής λογιστικής αρχής υποχρεώνει στην δημοσίευση των λογιστικών δεδομένων, στο τέλος κάθε λογιστικής χρήσης, τουλάχιστον δύο συνεχόμενων ετών, ώστε ο τρίτος ενδιαφερόμενος να δύναται να εξάγει συμπεράσματα για την διαχρονική πορεία της επιχείρησης.

3.14 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ

Η βασική λογιστική αρχή της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων υποχρεώνει, κατά την κατάρτιση των λογιστικών καταστάσεων, την εφαρμογή των ίδιων μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν την προηγούμενη λογιστική χρήση, ώστε να μην αλλοιώνεται η διαχρονική χρηματοοικονομική εικόνα της λογιστικής μονάδας. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει πως, εάν κριθεί απαραίτητο, δεν μπορεί η λογιστική μονάδα να αλλάξει τις χρησιμοποιούμενες στο παρελθόν μεθόδους. Θα πρέπει όμως η μεταβολή αυτή και οι συνέπειές της να φαίνονται μέσα στις οικονομικές καταστάσεις.

3.15. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις είναι συνοπτικές για να μπορεί ο τρίτος ενδιαφερόμενος εύκολα να καταλαβαίνει την χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Συνεπώς οι πληροφορίες οι οποίες θα περιλαμβάνονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να είναι οι σημαντικότερες.

3.16 ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΜΗ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ.

Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις δεν πρέπει να συμψηφίζονται, εκτός αν ο συμψηφισμός απαιτείται ή επιτρέπεται από άλλο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο. Είναι σημαντικό τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις, καθώς και τα έσοδα και έξοδα, όταν είναι ουσιώδη, να απεικονίζονται ξεχωριστά. Ο συμψηφισμός είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων είτε στον Ισολογισμό, εκτός αν αυτός αντικατοπτρίζει την ουσία της συναλλαγής ή του γεγονότος, αποστερεί από τους χρήστες τη δυνατότητα να αντιλαμβάνονται τις συναλλαγές που εκτελέστηκαν και να εκτιμούν τις μελλοντικές ταμιακές ροές της επιχείρησης. Η απεικόνιση των περιουσιακών στοιχείων μετά την αφαίρεση υποτιμήσεων, για παράδειγμα λόγω απαξίωσης αποθεμάτων και επισφάλειας απαιτήσεων, δεν είναι συμψηφισμός. (Στο Ε.Γ.Λ.Σ. υπάρχουν σχετικές αναφορές αλλά όχι ως περιεχόμενο κάποιας αρχής).

3.17 ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ - ΠΡΟ-ΎΠΟΘΕΣΕΙΣ

Το Πρότυπο καθιερώνει ότι «στοιχεία εσόδων και εξόδων πρέπει να συμψηφίζονται όταν, και μόνο όταν:

Ένα Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο το απαιτεί ή το επιτρέπει.

Κέρδη, ζημίες και σχετικά έξοδα που προκύπτουν από τις ίδιες ή όμοιες συναλλαγές και γεγονότα δεν είναι ουσιώδη.

Τέτοια ποσά πρέπει να συναθροίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 29 του Προτύπου. Όπως επεξηγεί το Πρότυπο, η επιχείρηση αναλαμβάνει κατά την πορεία των συνηθισμένων δραστηριοτήτων της άλλες συναλλαγές που δεν δημιουργούν έσοδα, είναι όμως, απαραίτητες

για τις κύριες δραστηριότητες που δημιουργούν έσοδα. Τα αποτελέσματα τέτοιων συναλλαγών παρουσιάζονται, όταν αυτή η παρουσίαση αντανακλά την ουσία της συναλλαγής ή του γεγονότος, ύστερα από την αφαίρεση, από κάθε έσοδο, των σχετικών δαπανών που προκύπτουν από την ίδια συναλλαγή. Για παράδειγμα, κέρδη και ζημίες από τη διάθεση μη κυκλοφοριακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων και των λειτουργικών περιουσιακών στοιχείων, εμφανίζονται, αφού από το προϊόν της διάθεσης αφαιρεθεί η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και οι σχετικές δαπάνες πώλησης.

Δαπάνες που ανακτώνται βάσει συμβατικού διακανονισμού με ένα τρίτο μέρος (μια συμφωνία υπομίσθωσης, για παράδειγμα), μειώνονται κατά το ποσό που ανακτάται.

Έκτακτα κονδύλια μπορεί να παρουσιάζονται καθαρά από τους σχετικούς φόρους και τα δικαιώματα μειοψηφίας, ενώ τα ακαθάριστα ποσά εμφανίζονται στο προσάρτημα.

Επιπροσθέτως, κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από μια ομάδα όμοιων συναλλαγών απεικονίζονται καθαρά, όπως, για παράδειγμα, τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες ή τα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τα χρηματοπιστωτικά μέσα που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς. Ωστόσο, τέτοια κέρδη και ζημίες απεικονίζονται ξεχωριστά, αν το μέγεθος τους, η φύση τους ή η περίπτωση τους είναι τέτοια, ώστε η ξεχωριστή γνωστοποίηση να απαιτείται από το Δ.Λ.Π. 8 «καθαρό κέρδος ή ζημία χρήσεως, βασικά λάθη και μεταβολές λογιστικών μεθόδων».

3.18 ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΟΥΣΙΩΔΟΥΣ

Η λογιστική αποτελεί ένα πληροφοριακό σύστημα από το οποίο αντλούνται χρήσιμες πληροφορίες για πραγματικά και πρακτικά θέματα της επιχείρησης. Η αποδοτικότητα ενός πληροφοριακού συστήματος δεν έγκειται μόνο στο πλήθος αλλά κυρίως στην ποιότητα των πληροφοριών που παρέχει. Γι' αυτό η λογιστική υιοθετεί την αρχή του ουσιώδους των λογιστικών πληροφοριών, σύμφωνα με την οποία στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης αναφέρονται γεγονότα που είναι σημαντικά- ουσιώδη για τη λήψη αποφάσεων από τους χρήστες.

Στα Πρότυπα αναλύεται πλήρως η αρχή του ουσιώδους. Έτσι, ορίζεται ότι «κάθε ουσιώδες στοιχείο πρέπει να απεικονίζεται ξεχωριστά στις οικονομικές καταστάσεις». «Επουσιώδη ποσά πρέπει να συναθροίζονται με ποσά όμοιας φύσης ή λειτουργίας και δεν χρειάζεται να παρουσιάζονται ξεχωριστά».

Το Πρότυπο αποσαφηνίζει τα εξής:

Οι οικονομικές καταστάσεις είναι αποτέλεσμα της επεξεργασίας μεγάλου αριθμού συναλλαγών, οι οποίες κατατάσσονται και συγκεντρώνονται σε ομάδες, σύμφωνα με τη φύση ή τη λειτουργία τους. Το τελικό στάδιο στη διαδικασία της συγκέντρωσης και ταξινόμησης είναι η παρουσίαση του συμπυκνωμένου και ταξινομημένου πληροφοριακού υλικού, που σχηματίζει σειρά κονδυλίων είτε στον πίνακα των οικονομικών καταστάσεων είτε στο προσάρτημα.

Αν ένα συγκεκριμένο κονδύλι δεν είναι ουσιώδες, αυτό συγκεντρώνεται μαζί με τα άλλα είτε στον πίνακα των οικονομικών καταστάσεων είτε στο προσάρτημα.

Ένα κονδύλι που δεν είναι επαρκώς ουσιώδες για να δικαιολογεί ξεχωριστή παρουσίαση στον πίνακα των οικονομικών καταστάσεων, μπορεί παρόλα αυτά να είναι επαρκώς ουσιώδες, ώστε να πρέπει να παρουσιαστεί ξεχωριστά στο προσάρτημα.

Οι πληροφορίες είναι ουσιώδεις, αν η μη γνωστοποίησή τους θα μπορούσε να επηρεάσει τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται επί τη βάση των οικονομικών καταστάσεων. Η σπουδαιότητα εξαρτάται από το μέγεθος και τη φύση του κρινόμενου στοιχείου στις ειδικές συνθήκες της παράλειψής του. Προκειμένου να αποφασιστεί αν ένα στοιχείο ή μια συγκέντρωση στοιχείων είναι ουσιώδης, συνεκτιμώνται η φύση και το μέγεθος του. Αναλόγως των συνθηκών, είτε η φύση είτε το μέγεθος του στοιχείου θα μπορούσε να είναι ο καθοριστικός παράγοντας. Για παράδειγμα, κατ' ιδίαν περιουσιακά στοιχεία με την ίδια φύση και λειτουργία συγκεντρώνονται ακόμη και αν τα κατ' ιδίαν ποσά είναι μεγάλα. Όμως, μεγάλα στοιχεία τα οποία διαφέρουν στη φύση ή τη λειτουργία, παρουσιάζονται ξεχωριστά.

Η σπουδαιότητα προβλέπει ότι δεν χρειάζεται να πληρούνται οι συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης των Δ.Λ.Π., αν η πληροφόρηση που προκύπτει δεν είναι ουσιώδης.

Για την αρχή της αποκάλυψης δεν γίνεται με την έννοια αυτή λόγος. Τα όσα όμως αναφέρει ότι πρέπει να αποκαλύπτονται συνιστούν και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων που θεσπίζουν τα Δ.Λ.Π.

3.19 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Για την αρχή αυτή τα Πρότυπα προβαίνουν σε εκτενή αναφορά ορίζοντας ότι «η συγκριτική πληροφόρηση πρέπει να γνωστοποιείται σε σχέση με την προηγούμενη χρήση για όλες τις αριθμητικές πληροφορίες

στις οικονομικές καταστάσεις, εκτός αν ένα Δ.Λ.Π. επιτρέπει ή απαιτεί διαφορετικά».

Η συγκριτική πληροφόρηση πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην αφηγηματική και περιγραφική πληροφόρηση, όταν είναι απαραίτητη για την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Το Πρότυπο επεξηγεί ότι, σε μερικές περιπτώσεις, η αφηγηματική πληροφόρηση που παρέχεται στις οικονομικές καταστάσεις για την προηγούμενη χρήση ή χρήσεις, συνεχίζει να αφορά και την τρέχουσα χρήση. Για παράδειγμα, οι λεπτομέρειες για μία δικαστική διένεξη, το αποτέλεσμα της οποίας ήταν αβέβαιο κατά την ημερομηνία του τελευταίου ισολογισμού και η οποία εξακολουθεί να εκκρεμεί, γνωστοποιούνται στην τρέχουσα χρήση. Οι χρήστες επωφελούνται από τις πληροφορίες για το ότι η αβεβαιότητα υπήρχε κατά την ημερομηνία του τελευταίου ισολογισμού και για τα μέτρα που έχουν ληφθεί κατά τη διάρκεια της χρήσεως για τη λύση της αβεβαιότητας.

Όταν η παρουσίαση ή κατάταξη των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις μεταβάλλεται, τα συγκριτικά κονδύλια πρέπει να ανακατατάσσονται, εκτός αν αυτό δεν είναι πρακτικά δυνατόν, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συγκρισιμότητα με την τρέχουσα χρήση. Παράλληλα, πρέπει για κάθε ανακατάταξη να γνωστοποιείται η φύση αυτής, το ποσό και η αιτία.

Όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει ανακατάταξη συγκριτικών ποσών, η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί την αιτία της μη ανακατάταξης και τη φύση των μεταβολών που θα είχαν γίνει, αν τα ποσά είχαν ανακαταταγεί.

Μπορεί να υπάρχουν περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατόν να γίνει ανακατάταξη των συγκριτικών πληροφοριών για να επιτευχθεί συγκρισιμότητα με την τρέχουσα χρήση. Για παράδειγμα, μπορεί σε προηγούμενες χρήσεις να μην είχαν συγκεντρωθεί στοιχεία κατά τρόπο

που να επιτρέπουν την ανακατάταξη και μπορεί να μην είναι πρακτικά δυνατόν να ξαναβρεθούν οι πληροφορίες. Σε τέτοιες περιπτώσεις, γνωστοποιείται η φύση των αναπροσαρμογών που θα είχαν γίνει στα συγκρινόμενα ποσά.

3.20 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, η καταχώρηση λογιστικών εγγραφών και η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων πρέπει να διενεργείται με βάση στοιχεία αμερόληπτα και ελέγξιμα. Απ' όσα έχουμε μελετήσει σχετικά με τα Πρότυπα διαπιστώνουμε πως η αρχή της αντικειμενικότητας έχει μετονομαστεί σε αρχή της ακριβοδίκαιης παρουσίασης. Το περιεχόμενο της σε κάποια σημεία ουσιαστικά συνοψίζεται στο ίδιο νόημα με την αρχή της αντικειμενικότητας, μόνο που παρουσιάζονται περισσότερες προσθήκες και διευκρινίσεις, ορισμένες φορές με κάποιες αποκλίσεις.

Έτσι, στα Δ.Λ.Π. τίθεται ως βασική αρχή ότι «οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να παρουσιάζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση, την οικονομική απόδοση και τις ταμιακές ροές της επιχείρησης».

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις πρέπει να εμφανίζουν με απόλυτη σαφήνεια την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διάρθρωσης, της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων χρήσης της εταιρίας.

Η αρχή της πραγματικής εικόνας επιβάλλει τα ακόλουθα:

Ο Ισολογισμός να περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που είχε η εταιρία κατά το χρόνο κλεισίματος του Ισολογισμού. Δεν πρέπει, δηλαδή, ο Ισολογισμός να περιλαμβάνει

λιγότερα ή περισσότερα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις απ' όσα είχε η εταιρία στην πραγματικότητα.

Τα κονδύλια του Ισολογισμού να προκύπτουν από τις αληθινές ποσότητες και ύστερα από αποτίμηση σύμφωνα με κανόνες που θέτει ο νόμος.

Τα συγκεντρωτικά κονδύλια του Ισολογισμού να προέρχονται από συνάθροιση ομοιογενών επιμέρους κονδυλίων.

Τα κονδύλια να φέρουν την κατάλληλη ονομασία, δηλαδή οι τίτλοι των λογαριασμών να απεικονίζουν αληθώς το περιεχόμενο τους.

Τα στοιχεία του ενεργητικού να αναγράφονται στον Ισολογισμό με βάση το βαθμό ρευστοποίησής τους, ενώ τα στοιχεία του παθητικού ανάλογα με το βαθμό ληκτότητάς τους, έτσι ώστε να προκύπτει από τον Ισολογισμό η χρηματοοικονομική θέση της εταιρίας.

Τα κονδύλια του λογαριασμού «αποτελέσματα χρήσεως» να προκύπτουν με βάση τις παραδεδεγμένες λογιστικές αρχές.

Η πραγματική εικόνα την οποία αξιώνει ο νόμος δεν συμπίπτει με την αντικειμενική αλήθεια, γιατί ο ίδιος ο νόμος θεσπίζει βασικές αποκλίσεις από την αρχή αυτή.

Έτσι, η αρχή αυτή καθιερώνει όχι την απόλυτη αλλά πραγματική εικόνα που προκύπτει με βάση τις παραδεδεγμένες λογιστικές αρχές.

Η αρχή της πραγματικής εικόνας είναι θεμελιώδης, έτσι ο νόμος ορίζει ότι:

Σε περίπτωση που η εφαρμογή των διατάξεων που διέπουν την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων δεν επαρκεί για την παρουσίαση της πραγματικής εικόνας, παρέχονται όλες οι αναγκαίες συμπληρωματικές πληροφορίες για την επίτευξη του σκοπού αυτού.

Εάν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η εφαρμογή μίας από τις διατάξεις του νόμου που διέπουν την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της πραγματικής εικόνας, επιβάλλεται παρέκκλιση από αυτή τη διάταξη για να αποδοθεί η πραγματική εικόνα.

Κάθε τέτοια παρέκκλιση αναφέρεται στο προσάρτημα μαζί με την αιτιολόγησή της και με πληροφορίες για τις επιδράσεις της πάνω στην περιουσιακή διάρθρωση, τη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της εταιρίας.

Στα Πρότυπα αναφέρεται ότι σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις, μια ακριβοδίκαιη παρουσίαση επιτυγχάνεται με συμμόρφωση, από κάθε ουσιώδη άποψη, προς τα εφαρμοστέα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και ότι **μια ακριβοδίκαιη παρουσίαση προϋποθέτει:** Να επιλέγονται και να εφαρμόζονται οι λογιστικές μέθοδοι σύμφωνα με την παράγραφο του Προτύπου 20. Να παρουσιάζεται πληροφόρηση που να περιλαμβάνει και τις λογιστικές μεθόδους, κατά τρόπο που να παρέχει συναφή, αξιόπιστη, συγκρίσιμη και κατανοητή πληροφόρηση.

Να παρέχονται πρόσθετες γνωστοποιήσεις όταν οι ρυθμίσεις στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα είναι ανεπαρκείς στο να καταστήσουν τους χρήστες ικανούς να αντιληφθούν την επίδραση των ειδικής φύσεως συναλλαγών ή γεγονότων στην οικονομική θέση και απόδοση της επιχείρησης.

3.21 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ

Ουσιαστικά η αρχή αυτή συμπεριλαμβάνεται στην αρχή της συνέπειας στην παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, γιατί η παρουσίασή τους καθορίζεται από κάποιες μεθόδους οι οποίες πρέπει να χαρακτηρίζονται από συνέπεια.

Έτσι τα Δ.Λ.Π., ορίζουν ότι «η εμφάνιση και η ταξινόμηση των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις πρέπει να διατηρείται όμοια από χρήση σε χρήση εκτός αν:

Μια σημαντική μεταβολή στη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης ή μια επανεξέταση του τρόπου της παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων της καταδεικνύει ότι η μεταβολή θα καταλήξει σε μια περισσότερο κατάλληλη παρουσίαση των γεγονότων και των συναλλαγών.

Μια μεταβολή στην παρουσίαση απαιτείται από ένα Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο ή από διερμηνεία της Διαρκούς Επιτροπής Διερμηνειών.

Επίσης, χρειάζεται να αναφέρουμε πως για τη συνέπεια των λογιστικών μεθόδων γίνεται αναφορά σε κείμενο του Δ.Λ.Π. εκτός των γνωστών για τις λογιστικές μεθόδους που αναφέρονται, το Πρότυπο προσδιορίζει και την έννοια της μεταβολής της λογιστικής μεθόδου.

Έτσι, μεταβολή λογιστικής μεθόδου έχουμε, όταν η επιχείρηση εφαρμόζει μια γενικά αποδεκτή λογιστική μέθοδο, η οποία όμως είναι διαφορετική από εκείνη που εφάρμοζε σε προηγούμενες περιόδους, για τις οποίες δημοσιεύει οικονομικές καταστάσεις.

Χαρακτηριστικό της μεταβολής μιας λογιστικής μεθόδου είναι ότι και οι δύο μέθοδοι, και η παλαιότερα εφαρμοζόμενη και η νέα, είναι γενικά αποδεκτές.

Οι μεταβολές στις λογιστικές μεθόδους είναι πολλές: σε περίπτωση μεταβολής της μεθόδου αποτίμησης των αποθεμάτων σε περίπτωση μεταβολής στον λογιστικό χειρισμό ορισμένων δαπανών ως δαπανών τμηματικής απόσβεσης ή ως δαπανών εφάπαξ αποσβέσιμων σε περίπτωση μεταβολής στη λογιστική παρακολούθηση των εσόδων των μακροπρόθεσμων κατασκευαστικών συμβάσεων, για παράδειγμα ενώ η

επιχείρηση καταχώριζε τα έσοδα με τη μέθοδο ολοκλήρωσης του έργου, τώρα εφαρμόζει τη μέθοδο της τμηματικής καταχώρισης των εσόδων, ανάλογα με το ποσοστό αποπεράτωσης του εκτελούμενου έργου σε περίπτωση μεταβολής στη μέθοδο απόσβεσης των ήδη αποκτημένων παγίων περιουσιακών στοιχείων, για παράδειγμα εφαρμογή της σταθερής μεθόδου αντί της μεθόδου της αύξουσας απόσβεσης που εφαρμόστηκε σε προηγούμενες χρήσεις (βέβαια στο σημείο αυτό μάλλον θα χρειαστεί κάποια παρέμβαση λαμβάνοντας υπόψη το νέο διάταγμα περί αποσβέσεων, το οποίο έχει καθιερώσει διαφορετικές μεθόδους απόσβεσης).

Αντίθετα, δεν αποτελούν μεταβολές λογιστικών μεθόδων οι ακόλουθες περιπτώσεις:

Η αρχική αποδοχή μιας λογιστικής αρχής στην αντιμετώπιση γεγονότων ή συναλλαγών που λαμβάνουν χώρα για πρώτη φορά, για παράδειγμα αποδοχή της μεθόδου τμηματικής απόσβεσης των περιοδικών εξόδων συντήρησης των κλιβάνων της επιχείρησης, που πραγματοποιήθηκαν «το πρώτον» στην παρούσα χρήση και τα οποία σε προηγούμενες χρήσεις είχαν ασήμαντη επίδραση.

Η αποδοχή ή τροποποίηση μιας λογιστικής αρχής, που έγινε αναγκαία λόγω συναλλαγών ή γεγονότων, τα οποία ουσιαστικά είναι σαφώς διαφορετικά από τα προγενέστερα για παράδειγμα με τα φυσιολογικά έξοδα συντήρησης των κτηρίων η επιχείρηση βαρύνει, κατά πάγια τακτική, τα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται. Αν λόγω σεισμού τα κτήρια υπέστησαν σημαντικές ζημίες, τα δε έξοδα αποκατάστασης αυτών υποβάλλονται εφεξής σε τμηματική απόσβεση για να βαρύνουν περισσότερες χρήσεις, δεν έχουμε μεταβολή λογιστικής αρχής.

Η για πρώτη φορά εφαρμογή μιας μεθόδου αναπροσαρμογής της αξίας των περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με την επιτρεπόμενη εναλλακτική μέθοδο του Δ.Λ.Π. 16 «ενσώματες ακινητοποιήσεις» και Δ.Λ.Π. 38 «άυλα περιουσιακά στοιχεία» είναι μια μεταβολή λογιστικής μεθόδου, αλλά αυτό αντιμετωπίζεται ως μία αναπροσαρμογή, σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16 ή Δ.Λ.Π. 38 μάλλον, παρά σύμφωνα με το παρόν Πρότυπο. Συνεπώς οι παράγραφοι 49 μέχρι 57 αυτού του Προτύπου δεν είναι εφαρμόσιμες σε τέτοιες μεταβολές λογιστικής μεθόδου.

Επιπλέον, το Πρότυπο ορίζει ότι «μεταβολή στις λογιστικές μεθόδους πρέπει να γίνεται μόνο όταν αυτό απαιτείται από το νόμο ή από όργανο θέσπισης Λογιστικών Προτύπων, ή εφόσον η μεταβολή θα καταλήξει σε μια ορθότερη παρουσίαση των γεγονότων και των συναλλαγών στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης».

Μια ορθότερη παρουσίαση των γεγονότων ή των συναλλαγών στις οικονομικές καταστάσεις υπάρχει όταν η νέα λογιστική μέθοδος καταλήγει σε περισσότερο σαφείς ή αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με την οικονομική θέση, την απόδοση και τις ταμιακές ροές της επιχείρησης.

Στα Πρότυπα γίνεται λόγος για τη λογιστική αντιμετώπιση της μεταβολής μιας λογιστικής μεθόδου. Το σημαντικό στη σχετική παράγραφο είναι ότι μια μεταβολή λογιστικής μεθόδου πρέπει να έχει αναδρομική εφαρμογή, εκτός αν το ποσό κάθε προκύπτουσας προσαρμογής που σχετίζεται με προηγούμενες χρήσεις δεν είναι εύλογα προσδιοριστέο.

Κάθε προκύπτουσα προσαρμογή πρέπει να καταχωρίζεται ως διόρθωση στο υπόλοιπο έναρξης των «αποτελεσμάτων εις νέο». Η συγκριτική πληροφόρηση πρέπει να αναδιατυπώνεται, εκτός αν αυτό είναι πρακτικά αδύνατον.

Αναδρομική εφαρμογή συνεπάγεται την εφαρμογή της νέας μεθόδου σε γεγονότα και συναλλαγές ως αν η νέα λογιστική μέθοδος ήταν ανέκαθεν σε χρήση. Συνεπώς, η λογιστική μέθοδος εφαρμόζεται σε γεγονότα και συναλλαγές από την ημερομηνία της δημιουργίας τους.

Οι οικονομικές καταστάσεις, καθώς και η συγκριτική πληροφόρηση για προηγούμενες χρήσεις, παρουσιάζονται ως αν η νέα λογιστική μέθοδος ήταν πάντοτε σε χρήση. Συνεπώς, η συγκριτική πληροφόρηση επαναδιατυπώνεται για να ανταποκρίνεται στη νέα λογιστική μέθοδο.

Η επαναδιατύπωση της συγκριτικής πληροφόρησης δεν συνεπάγεται αναγκαστικά την τροποποίηση των οικονομικών καταστάσεων που έχουν εγκριθεί από τους μετόχους ή έχουν κατατεθεί στο μητρώο ή έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες αρχές. Άλλο αν η εθνική νομοθεσία απαιτεί την τροποποίηση αυτών των οικονομικών καταστάσεων. Το Πρότυπο περαιτέρω ορίζει ότι «η μεταβολή λογιστικής μεθόδου πρέπει να εφαρμοσθεί μελλοντικώς, όταν το ποσό της διόρθωσης στο υπόλοιπο έναρξης των "αποτελεσμάτων εις νέο", που απαιτείται από το Πρότυπο, δεν μπορεί εύλογα να προσδιοριστεί».

Για μια μεταβολή που πρόκειται να επηρεάσει ουσιωδώς τις επόμενες χρήσεις πρέπει η επιχείρηση να γνωστοποιεί τα ακόλουθα:

Τους λόγους της μεταβολής

Το ποσό της προσαρμογής για την τρέχουσα χρήση και για κάθε χρήση που παρουσιάζεται

Το ποσό της προσαρμογής που σχετίζεται με τις χρήσεις που προηγούνται αυτών που περιλαμβάνονται στη συγκριτική πληροφόρηση

Το γεγονός ότι η συγκριτική πληροφόρηση έχει επαναδιατυπωθεί ή ότι αυτό είναι πρακτικά αδύνατον.

Αντιλαμβανόμενοι τις παρεκκλίσεις ή περαιτέρω προσθήκες που επιτρέπει το Πρότυπο (όταν απαιτείται), είμαστε σε θέση να διαπιστώσουμε το βαθμό ευελιξίας που παρέχει, προκειμένου να επιτύχει την όσο το δυνατόν ακριβέστερη απόδοση της κατάστασης της οικονομικής μονάδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΞΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

4.1 ΤΟ ΑΞΙΩΜΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑΣ

Σύμφωνα με το αξίωμα της επιχειρηματικής αυτοτέλειας οι αρχές και οι κανόνες της λογιστικής εφαρμόζονται για κάθε επιχείρηση χωριστά. Παράλληλα η επιχείρηση και ο επιχειρηματίας θεωρούνται ως δύο εντελώς ξεχωριστά και διαφορετικά πράγματα. Κατανοώντας το αξίωμα της επιχειρηματικής οντότητας θα κατανοήσουμε καλύτερα το γεγονός ότι η καθαρή θέση μπαίνει στο παθητικό.

4.2 ΤΟ ΑΞΙΩΜΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Σύμφωνα με το αξίωμα της λογιστικής χρήσης οι λογιστές κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων θα πρέπει να φροντίζουν να εμφανίζεται η πραγματική οικονομική κατάσταση της επιχείρησης την συγκεκριμένη στιγμή. Εξάλλου η ιστορία πάνω στα λογιστικά και οικονομικά δρώμενα έχει επαληθεύσει τον παραπάνω συλλογισμό. Έτσι στις μέρες μας επιβάλλεται η ετήσια σύνταξη και δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων για τους εξής λόγους:

- Ø Οι επιχειρηματίες-επενδυτές πρέπει να γνωρίζουν τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο την κατάσταση που επικρατεί και να έχουν εικόνα της πορείας της επιχείρησης ώστε να πάρουν τις σωστές αποφάσεις για το μέλλον.
- Ø Είναι αναγκαία η γνώση της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης σε ετήσια βάση διότι τα επιχειρηματικά κέρδη κάθε χρόνο φορολογούνται και έτσι πρέπει οι επιχειρήσεις να γνωρίζουν το ετήσιο αποτέλεσμα.

4.3 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΕΩΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ

Σύμφωνα με την αρχή της αντιπαράθεσως εσόδων και εξόδων τα έξοδα μιας επιχείρησης πρέπει να αναγνωρίζονται την ίδια περίοδο που αναγνωρίζονται και τα αντίστοιχα έσοδα. Η αρχή της αντιπαράθεσως εσόδων και εξόδων ορίζει ότι για την αναγνώριση ενός κόστους ως έξοδο έχει σημασία η αντιπαράβολή του με το αντίστοιχο έσοδο και αυτό γιατί το έξοδο ουσιαστικά θυσιάζεται για την δημιουργία του εσόδου με σκοπό εντέλει να διαπιστωθεί στο τέλος αν η επιχείρηση έχει κέρδος ή ζημιά.

4.4 Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ

Ξεκινώντας με ένα παράδειγμα θα καταλάβουμε στην συνέχεια την έννοια και τον ρόλο της παραπάνω μεθόδου.

Ας πάρουμε τον λογαριασμό της ΔΕΗ που πληρώνεται κάθε τετράμηνο από μια επιχείρηση. Έστω κάθε 19/1, 19/5, και 19/9. Αν καταλογίσουμε το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας κατά την πληρωμή και μόνο των λογαριασμών της ΔΕΗ, τότε κάνουμε λάθος γιατί θα υπολογίσουμε την κατανάλωση μέχρι 19/9 κάθε έτους χωρίς να μετρήσουμε το διάστημα 20/9-30/12. Έτσι προκειμένου να εμποδιστεί η ύπαρξη προβλημάτων όπως στο παραπάνω παράδειγμα εφευρέθηκε η μέθοδος των δεδουλευμένων με βάση την οποία οι αρμόδιοι που συντάσσουν τις οικονομικές καταστάσεις προσπαθούν να συμπεριλάβουν σε κάθε χρήση τα πραγματικά έσοδα και έξοδα που την αφορούν.

4.5 ΑΞΙΩΜΑ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΟΣ

Σύμφωνα με το αξίωμα της νομισματικής μονάδος (the monetary unit postulate), για την καταγραφή των συναλλαγών που λαμβάνουν χώρα σε μία επιχείρηση κατά ομοιόμορφο τρόπο είναι απαραίτητη η χρήση της νομισματικής μονάδας.

Πράγματι, η λογιστική, από τη φύση της, είναι μια επιστήμη καταγραφής και επεξεργασίας δεδομένων, καθώς και παρουσίασης των στοιχείων από την επεξεργασία κατά τρόπο που να είναι δυνατή για τους χρήστες η άντληση χρήσιμων πληροφοριών και η λήψη κρίσιμων αποφάσεων.

Για την εκτέλεση της σημαντικής αυτής αποστολής είναι απαραίτητη η αναγωγή όλων των δεδομένων και πληροφοριών σε ένα κοινό παρονομαστή, που δεν είναι άλλος από τη νομισματική μονάδα.

Η χρήση της νομισματικής μονάδας προϋποθέτει ότι όλες οι συναλλακτικές δραστηριότητες της επιχείρησης είναι ποσοτικής φύσης και αποτιμητές σε χρήμα. Αυτό συνιστά παράλληλα και έναν περιορισμό για τη λογιστική, δεδομένου ότι το εύρος της περιορίζεται σε πληροφορίες ποσοτικής φύσης και μόνο.

4.6 ΤΟ ΑΞΙΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Το αξίωμα της συνέχειας της επιχείρησης (the going concern postulate) είναι βασική λογιστική υπόθεση, σύμφωνα με την οποία, για την εφαρμογή των συνήθων κανόνων της λογιστικής, η ζωή της επιχείρησης πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Υποθέτουμε δηλαδή είτε ότι δεν αναμένεται ρευστοποίηση της επιχείρησης για το άμεσο μέλλον είτε ότι η επιχείρηση θα συνεχίσει τη δράση της για ακαθόριστο χρονικό διάστημα.

Η υπόθεση αυτή της συνέχειας της επιχείρησης (the continuity assumption) πρέπει να ελέγχεται κάθε φορά από τους υπεύθυνους της σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης, δεδομένου ότι από το αν είναι εξασφαλισμένη ή όχι η συνέχεια εξαρτάται η μέθοδος που θα εφαρμοστεί κατά την αποτίμηση των κατ' ιδίαν περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

Αν, π.χ., πρόκειται να αποτιμήσουμε ένα συγκεκριμένο κτήριο της επιχείρησης, στην περίπτωση που η συνέχεια της επιχείρησης θεωρείται δεδομένη η αποτίμηση θα γίνει στο κόστος κτήσης, ενώ στην περίπτωση δε που η επιχείρηση πρόκειται να τεθεί ή έχει τεθεί υπό εκκαθάριση η αποτίμηση θα γίνει στην αξία ρευστοποίησης του περιουσιακού στοιχείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ.

5.1 ΟΡΙΣΜΟΣ

Λογαριασμός επομένως ονομάζεται το μέσο με το οποίο παρακολουθείται συστηματικά και με χρονολογική σειρά, η αρχική θέση και όλες οι μεταβολές της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού & παθητικού και της καθαρής θέσης των λογιστικών μονάδων.

5.2 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ.

Το πρώτο θέμα που θα πρέπει να τονίσουμε είναι ότι ο λογαριασμός δημιουργείται (όπως λέγεται στην λογιστική πρακτική *ανοίγει* ο λογαριασμός) όταν δημιουργείται το στοιχείο το οποίο παρακολουθεί και ο λογαριασμός παύει να υφίσταται (όπως λέγεται στην λογιστική πρακτική *κλείνει* ο λογαριασμός) όταν πάψει να υπάρχει το στοιχείο το οποίο παρακολουθεί.

Το δεύτερο θέμα που θα πρέπει να τονίσουμε είναι ο τρόπος με τον οποίο *καταχωρείται* το λογιστικό γεγονός στο λογαριασμό ώστε ο τελευταίος να απεικονίσει τις μεταβολές της βασικής λογιστικής ισότητας. Ο λογαριασμός, εξαιτίας της ιστορικής εξέλιξής του έχει δύο πλευρές αυτήν της χρέωσης και αυτήν της πίστωσης.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τη λειτουργία του λογαριασμού μέσω της Χρέωσης και της Πίστωσης.

ΤΙΤΛΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	
ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
αύξηση (+) για τους λογαριασμούς: ενεργητικού εξόδων ζημιών	Μείωση (-) για τους λογαριασμούς: ενεργητικού εξόδων ζημιών
μείωση (-) για τους λογαριασμούς: υποχρεώσεων ιδίων κεφαλαίων εσόδων κερδών	Αύξηση (+) για τους λογαριασμούς: υποχρεώσεων ιδίων κεφαλαίων εσόδων κερδών

Το τρίτο θέμα σχετικά με το λογαριασμό το οποίο πρέπει να παρουσιάσουμε είναι το **υπόλοιπο** του λογαριασμού, δηλαδή είναι η διαφορά μεταξύ συνόλου της χρέωσης και συνόλου της πίστωσης ενός λογαριασμού και μας δείχνει το υπόλοιπο του στοιχείου το οποίο παρακολουθεί ο λογαριασμός.

Εάν το σύνολο χρέωσης είναι μεγαλύτερο από το σύνολο της πίστωσης έχουμε **χρεωτικό υπόλοιπο**.

Εάν το σύνολο της χρέωσης είναι μικρότερο από το σύνολο της πίστωσης έχουμε **πιστωτικό υπόλοιπο**.

Όταν το σύνολο της χρέωσης ενός λογαριασμού είναι ίσο με το σύνολο της πίστωσης δηλαδή το υπόλοιπό του είναι μηδέν τότε ο λογαριασμός είναι **εξισωμένος**.

5.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ.

Το τέταρτο θέμα είναι το ελάχιστο περιεχόμενο ενός λογαριασμού. Ένας λογαριασμός θα πρέπει να περιέχει τα παρακάτω:

1. Τον κατάλληλο τίτλο.
2. Τις ημερομηνίες καταχώρησης των λογιστικών γεγονότων.
3. Τις επεξηγηματικές αιτιολογίες για την καταχώρηση των λογιστικών γεγονότων.
4. Τα ποσά μεταβολής της λογιστικής ισότητας (Χρέωση - Πίστωση).

Για την ενημέρωση των λογαριασμών ισχύει η βασική αρχή της υπέρξεως παραστατικού (δικαιολογητικού), δηλαδή αποδεικτικού πραγματοποίησεως του εσόδου, του εξόδου, της είσπραξης ή πληρωμής όπως τιμολογίου, πιστωτικού τιμολογίου, δελτίου λιανικής αποδείξεως.

5.4 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ.

Η διάκριση με βάση την ανάλυση των λογαριασμών διαχωρίζει τους λογαριασμούς σε Γενικούς - Πρωτοβάθμιους, Ειδικούς - Αναλυτικούς, Απλούς και Περιληπτικούς.

Γενικοί / Πρωτοβάθμιοι Λογαριασμοί είναι η συνοπτικότερη μορφή λογαριασμών οι οποίοι μπορούν να αναλυθούν σε εξειδικευμένους λογαριασμούς. Οι Λογαριασμοί ονομάζονται πρωτοβάθμιοι διότι αποτελούν την πρώτη βαθμίδα ανάλυσης των λογαριασμών η οποία αναλύεται στους δευτεροβάθμιους, τριτοβάθμιους λογαριασμούς. Οι γενικοί -πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί τηρούνται στο βιβλίο του Γενικού καθολικού της επιχείρησης.

Ειδικό / Αναλυτικό Λογαριασμό είναι οι λογαριασμοί στους οποίους αναλύονται οι Γενικοί / Πρωτοβάθμιοι Λογαριασμοί. Οι λογαριασμοί

αυτοί τηρούνται στα βιβλία των Αναλυτικών Καθολικών της επιχείρησης.

Απλοί Λογαριασμοί είναι αυτοί που δεν μπορούν να αναλυθούν περαιτέρω.

Περίληπτικοί Λογαριασμοί είναι οι λογαριασμοί που μπορούν να αναλυθούν σε άλλους λογαριασμούς χαμηλότερων βαθμίδων.

5.5 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Τα λογιστικά γεγονότα πρέπει να έχουν υποχρεωτικά τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

Ø Να έχουν πραγματοποιηθεί.

Ø Ν' αποδίδονται σε χρηματικές μονάδες (βάσει της βασικής λογιστικής αρχής της νομισματικής μονάδας). Επίσης, βάσει της βασικής λογιστικής αρχής της αντικειμενικότητας να έχουν αποδεδειγμένη αξία για να αποδεικνύεται αντικειμενικά το μέγεθος της επίδρασής τους στη βασική λογιστική ισότητα.

5.6 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Τα στελέχη της επιχείρησης χρειάζονται ανά πάσα στιγμή δύο ειδών πρωτογενείς πληροφορίες ώστε να μπορέσουν να δημιουργήσουν την δική τους δευτερογενή πληροφόρηση.

Το πρώτο είδος πληροφόρησης αφορά το ύψος των υπολοίπων των μέσων δράσης (στοιχείων του ενεργητικού) και των υποχρεώσεων της εταιρείας (στοιχείων του παθητικού), μετά από την επίδραση κάθε λογιστικού γεγονότος, πληροφόρηση την οποία δίνει ο λογαριασμός μέσα από το «Γενικό Καθολικό».

Το δεύτερο είδος πληροφόρησης, το οποίο τακτικά χρειάζεται να γνωρίζουν τα στελέχη της λογιστικής μονάδας, είναι το ίδιο το λογιστικό γεγονός. Δηλαδή, να μπορούν άμεσα να δουν το ύψος της μεταβολής που επηρέασε ένα λογιστικό γεγονός σε κάθε λογαριασμό. Για να υπάρχει το δεύτερο αυτό είδος πληροφόρησης, δημιουργήθηκε ένα ακόμα λογιστικό βιβλίο που ονομάζεται «Ημερολόγιο».

Το Ημερολόγιο είναι το λογιστικό βιβλίο στο οποίο καταχωρούνται, με χρονολογική σειρά, οι επιδράσεις των λογιστικών γεγονότων με την μορφή χρεώσεων και πιστώσεων στα στοιχεία του ενεργητικού, του παθητικού και της καθαρής θέσης. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να τονίζεται ότι η καταχώρηση ενός λογιστικού γεγονότος γίνεται πρώτα στο Ημερολόγιο και στη συνέχεια στο Γενικό Καθολικό γι' αυτό και το Ημερολόγιο ονομάζεται και βιβλίο αρχικών εγγραφών.

5.7 ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ.

Οι βασικές ιδιότητες του Ημερολογίου που το καθιστούν απαραίτητο στάδιο στη φάση της ενημερώσεως των λογαριασμών είναι οι εξής :

Αποτελεί ένα πραγματικό «χρονικό» της οικονομικής ζωής των οικονομικών μονάδων καθώς καταγράφει κατά χρονολογική σειρά όλα τα οικονομικά γεγονότα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της δράσεώς τους σε μία συγκεκριμένη λογιστική περίοδο. Έτσι, είναι δυνατή και εύκολη η αναδρομή σε παρελθόντα γεγονότα είτε για λόγους ελεγκτικούς, είτε για άντληση πληροφοριών.

Τα πρώτα και τα τελευταία λογιστικά γεγονότα, τα οποία και οριοθετούν την σχετική λογιστική περίοδο -και τα οποία επομένως αποτελούν και την πρώτη και τελευταία ημερολογιακή εγγραφή μιας

περιόδου- είναι οι ισολογισμοί ενάρξεως (αρχικός) και λήξεως (τελικός) που συντάσσονται κατά τις δύο αυτές χρονικές στιγμές.

Σε κάθε ημερολογιακό άρθρο (εγγραφή) παρέχονται συνοπτικά όλες οι απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν μία συναλλαγή, δηλαδή τόσο η περιγραφή της, όσο και τα λογιστικά μεγέθη που μεταβλήθηκαν, το είδος και το ποσό της μεταβολής, η χρονολογία της και τέλος η αιτιολόγησή της.

Ο τρόπος, τέλος, που διατυπώνονται οι ημερολογιακές εγγραφές, ασκεί ένα είδος προληπτικού ελέγχου στη διάπραξη λογιστικών σφαλμάτων. Αναλυτικότερα, η ευκρινής διαπίστωση των στοιχείων που κινούνται και ο έλεγχος της ισόποσου χρεοπιστώσεως, βοηθούν στην αποφυγή διπλών καταχωρήσεων, παραλείψεων ή καταχωρήσεων σε μη σχετικούς λογαριασμούς.

5.8 ΕΙΔΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ.

Στις επιχειρήσεις χρησιμοποιούνται δύο λογιστικά συστήματα, το κλασσικό ή ιταλικό σύστημα και το συγκεντρωτικό ή αμερικάνικο, το οποίο έχει τις ρίζες του στο κλασσικό σύστημα.

Στο ιταλικό σύστημα καταχωρούνται όλα τα λογιστικά γεγονότα, με χρονολογική σειρά, σε ένα Ημερολόγιο, με αποτέλεσμα η εύρεση του λογιστικού γεγονότος να είναι δυνατή με την ημερομηνία.

Στο συγκεντρωτικό σύστημα έχουμε περισσότερα από ένα αναλυτικά ημερολόγια, (Ημερολόγιο ταμείου, ημερολόγιο αγορών, ημερολόγιο πωλήσεων, ημερολόγιο διαφόρων πράξεων κ.λπ) και στο τέλος συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος (εβδομάδας, δεκαπενθημέρου), μεταφέρονται τα λογιστικά γεγονότα περιληπτικά στο συγκεντρωτικό Ημερολόγιο. Με τον τρόπο αυτόν γίνεται δυνατός ο επιμερισμός των εργασιών στο λογιστήριο και η εύρεση της πληροφορίας

μπορεί να γίνει, όχι μόνον με βάση την ημερομηνία καταχώρησης, αλλά και με βάση το είδος του λογιστικού γεγονότος.

5.9 ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΥΚΛΩΜΑ.

Οι κυριότερες διαδικασίες του λογιστικού κυκλώματος είναι οι εξής :

Εγγραφή ανοίγματος λογιστικών βιβλίων, (ή εγγραφή ενάρξεως λογιστικής χρήσης) με την οποία ενημερώνονται για πρώτη φορά στην νέα λογιστική χρήση της επιχείρησης τα λογιστικά βιβλία με τα υπόλοιπα των στοιχείων του ενεργητικού, του παθητικού και της καθαρής θέσης .

Καταχώρηση των λογιστικών γεγονότων στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

Ανά τακτά χρονικά διαστήματα, σύνταξη προσωρινών ισοζυγίων Γενικού Καθολικού για τον έλεγχο των μεταφορών των λογιστικών γεγονότων από το λογιστικό βιβλίο του ημερολογίου σε αυτό του Γενικού Καθολικού.

Διενέργεια απογραφής.

Προσαρμογή των λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης στα δεδομένα της απογραφής με την βοήθεια των εγγραφών προσαρμογής.

Σύνταξη προσαρμοσμένου ισοζυγίου Γενικού Καθολικού για τον έλεγχο των εγγραφών προσαρμογής, από το λογιστικό βιβλίο του Ημερολογίου σε αυτό του Γενικού Καθολικού.

Υπολογισμός των αποτελεσμάτων της επιχείρησης.

Σύνταξη του οριστικού ισοζυγίου Γενικού Καθολικού για τον έλεγχο των μεταφορών από το λογιστικό βιβλίο του ημερολογίου, σε αυτόν του Γενικού Καθολικού των λογιστικών εγγραφών προσδιορισμού του αποτελέσματος.

Εγγραφή κλεισίματος λογιστικών βιβλίων (ή εγγραφή κλεισίματος λογιστικής χρήσης), με την οποία εξισώνονται και κλείνουν οι λογαριασμοί του ενεργητικού, του παθητικού και της καθαρής θέσης, ώστε να υπολογισθούν τα υπόλοιπά τους για να ακολουθήσει η εγγραφή ανοίγματος λογιστικών βιβλίων της νέας λογιστικής χρήσης.

5.10 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ.

Η καταχώρηση του λογιστικού γεγονότος στο Ημερολόγιο καλείται ημερολογιακή εγγραφή ή ημερολογιακό άρθρο. Όταν η ημερολογιακή εγγραφή περιλαμβάνει μόνο δύο λογαριασμούς, έναν στη χρέωση και έναν στην πίστωση, καλείται απλή ημερολογιακή εγγραφή. Όταν περιλαμβάνει περισσότερους από δύο λογαριασμούς, καλείται σύνθετη ημερολογιακή εγγραφή.

Η ημερολογιακή εγγραφή θα πρέπει να περιλαμβάνει σε ξεχωριστές στήλες, τα εξής βασικά στοιχεία :

Την ημερομηνία που καταχωρήθηκε το λογιστικό γεγονός. Στη στήλη αυτή αναγράφεται η ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα το λογιστικό γεγονός. Στη στήλη αυτή και στην αρχή κάθε σελίδας συνηθίζεται να γράφεται το έτος.

Τον κωδικό των χρεούμενων και πιστούμενων λογαριασμών. Στη στήλη αυτή αναγράφεται ο κωδικός του λογαριασμού όπως αναφέρεται στο σχέδιο λογαριασμών του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.

Τον αριθμό των σελίδων ή των καρτελών των λογαριασμών στο Γενικό Καθολικό (Σελίδα Γενικού Καθολικού ή Σ/ΓΚ.) Στη στήλη σελίδα Γενικού Καθολικού (Σ/ΓΚ), γράφουμε τον αριθμό της σελίδας στην οποία τηρείται κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός.

Τον αύξοντα αριθμό της ημερολογιακής εγγραφής (Α/Α)

Την ονομασία των λογαριασμών που επηρεάζονται. Στη στήλη αυτή γράφουμε αρχίζοντας από την αρχή της στήλης, με τον λογαριασμό που χρεώνεται και μετά γράφουμε τον λογαριασμό που πιστώνεται. Αρχίζουμε να γράφουμε τον τίτλο του λογαριασμού όχι από την αρχή της στήλης, αλλά αφού αφήσουμε ένα μικρό κενό 2 περίπου εκατοστών. Κατά τον τρόπο αυτό μπορούμε να διακρίνουμε εύκολα ποιοι λογαριασμοί χρεώνονται και ποιοι πιστώνονται.

Την αιτιολογία η οποία περιλαμβάνει πολύ μικρή περίληψη του λογιστικού γεγονότος, καθώς και το είδος και τον αριθμό του παραστατικού. Η αιτιολογία παρατίθεται στην ίδια στήλη με τους λογαριασμούς, συνήθως κάτω από τον τελευταίο λογαριασμό που πιστώνεται.

Τέλος το ύψος των ποσών, με τα οποία μεταβάλλεται η χρέωση και η πίστωση των λογαριασμών.

Διαπιστώνουμε ότι η κάθε πράξη (συναλλαγή) της επιχείρησης επηρεάζει και μετασχηματίζει την περιουσιακή της διάρθρωση.

ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΡΟΚΥΨΟΥΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΠΡΑΞΗ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΞΗΣ ΕΝΝΕΑ:

1. ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ Π.Χ. ΑΓΟΡΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΜΕ ΜΕΤΡΗΤΑ.
2. ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ Π.Χ. ΑΓΟΡΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΜΕ ΠΙΣΤΩΣΗ.
3. ΑΥΞΗΣΗ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ Π.Χ. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΕ ΤΟΚΟΥΣ.
4. ΜΕΙΩΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ Π.Χ. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΟΥ ΠΛΗΡΩΤΕΟΥ.
5. ΜΕΙΩΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Π.Χ. ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ.
6. ΜΕΙΩΣΗ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ Π.Χ. ΕΚΠΤΩΣΗ, ΑΠΟ ΠΙΣΤΩΤΗ, ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ.
7. ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ Π.Χ. ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΠΕΛΑΤΟΥ ΜΕ ΤΟΚΟ.
8. ΑΥΞΗΣΗ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ Π.Χ. ΣΕ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ ΔΙΔΕΤΑΙ ΓΡ. ΠΛΗΡΩΤΕΟ.
9. ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Π.Χ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ «ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ».

Ο Μηχανισμός λειτουργίας των λογαριασμών βασίζεται στην ισότητα του Ισολογισμού, δηλαδή στη σχέση :

$$\text{ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ} = \text{ΠΑΘΗΤΙΚΟ} + \text{ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΧΡΕΩΣΗ} = \text{ΠΙΣΤΩΣΗ}$$

Δηλαδή : Όταν χρεώνεται ένας λογαριασμός του Ενεργητικού, τότε θα πιστώνεται τουλάχιστον ένας άλλος του Παθητικού ή της Καθαρής Θέσης. Όταν πιστώνεται ένα λογαριασμός του Παθητικού ή της Καθαρής

Θέσης, θα χρεώνεται τουλάχιστον ένας άλλος του Ενεργητικού. Τούτο παραστατικά έχει ως εξής:

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
Ενεργητικού	αύξηση (+)	μείωση (-)
Παθητικού και Καθαρής Θέσης	μείωση (-)	αύξηση (+)

Η ισότητα μεταξύ της χρέωσης και πίστωσης είναι η απόδειξη της μαθηματικής ορθότητας των καταχωρήσεων μεταξύ Ενεργητικού και Παθητικού και στην ισότητα αυτή βασίζεται ο μηχανισμός της *διγραφικής* μεθόδου κατά την οποία για κάθε χρέωση ακολουθεί και ισόποση πίστωση και το αντίθετο.

Κάποιοι την ονομάζουν "*Διπλογραφική*". Δεν είναι σωστό γιατί σε κάθε πράξη, δεν καταχωρείται η **ίδια εγγραφή** εις διπλούν, αλλά δύο διαφορετικές εγγραφές

Οι λογαριασμοί του Ενεργητικού ή θα έχουν χρεωστικό υπόλοιπο ή θα είναι εξισωμένοι (π.χ. ο Λογαριασμός «Ταμείο» ή θα έχει χρεωστικό υπόλοιπο ή θα είναι εξισωμένος, διότι το Ταμείο δεν μπορεί να έδωσε περισσότερα απ' όσα είχε).

Οι λογαριασμοί του Παθητικού ή θα έχουν πιστωτικό υπόλοιπο ή θα είναι εξισωμένοι (π.χ. ο λογαριασμός "Γραμ. Πληρωτέα" σημαίνει το ποσό το οποίο οφείλει η επιχείρηση, άρα θα εμφανίζει από την πίστωσή του τί οφείλει η επιχείρηση ή θα είναι εξισωμένος που σημαίνει ότι έχουν εξοφληθεί, δεν μπορεί συνεπώς, να εμφανίζει ότι η επιχείρηση έδωσε περισσότερα από όσα όφειλε). Οι Λογαριασμοί της Καθαρής Θέσης εμφανίζουν, συνήθως, πιστωτικό υπόλοιπο (δηλαδή τι οφείλει η επιχείρηση στον ιδιοκτήτη) είναι όμως δυνατόν να είναι εξισωμένοι

(όταν η επιχείρηση δεν οφείλει τίποτα στον ιδιοκτήτη, παρά μόνο σε τρίτους) και είναι ακόμη δυνατό να έχουν χρεωστικό υπόλοιπο, όταν το Ενεργητικό είναι μικρότερο του Παθητικού (όταν η επιχείρηση δικαιούται να απαιτήσει από τον ιδιοκτήτη το ποσόν που προκύπτει, δηλαδή όταν $E < K.Θ.$, τότε η επιχείρηση έχει χρεοκοπήσει).

5.11 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

(για εισαγωγή στοιχείων στον υπολογιστή)

Όλοι οι πρωτοβάθμιοι και οι δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί είναι **μη ενημερώσιμοι**.

Όλοι οι τριτοβάθμιοι λογαριασμοί είναι **ενημερώσιμοι**.

ΟΜΑΔΕΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

0	Τάξεως
1	Ενεργητικού
2	Ενεργητικού
3	Ενεργητικού
4	Παθητικού
5	Παθητικού
6	Εκμεταλλεύσεως
7	Εκμεταλλεύσεως
8	Αποτελεσμάτων

Οι ομάδες 0,1,2,3,4 και 5 θα λέμε ότι μεταφέρονται στην επόμενη χρήση. Οι ομάδες 6,7 και 8 δεν μεταφέρονται.

Τα παρακάτω ισχύουν για όλους τους τριτοβάθμιους λογαριασμούς:

Συνήθης κίνηση	Επίπεδο προσπέλασης	Ενεργός	Συγκεντρωτική κατάσταση	Κατάσταση Φ.Π.Α.
Μικτός	0	Ενεργός	ΟΧΙ	ΟΧΙ

Λειτουργία ομάδων λογαριασμών

Ομάδα 1	ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
Ομάδα 2	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ
Ομάδα 3	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ
Ομάδα 4	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ - ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ
Ομάδα 5	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
Ομάδα 6	ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ
Ομάδα 7	ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ
Ομάδα 8	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
Ομάδα 9	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Ομάδα 10 ή 0	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ
-------------------------------	---------------------------

Οι ομάδες 1,2,3 (λογαριασμοί ενεργητικού) όταν αυξάνονται χρεώνονται και όταν μειώνονται πιστώνονται.

Οι ομάδες 4 και 5 (λογαριασμοί παθητικού) όταν αυξάνονται πιστώνονται και όταν μειώνονται χρεώνονται.

Η ομάδα 6 λειτουργεί όπως οι ομάδες 1,2,3.

Η ομάδα 7 λειτουργεί όπως οι ομάδες 4,5.

Η ομάδα 8 λειτουργεί με μικτό τρόπο όταν έχουμε λογαριασμούς ζημιών λειτουργεί όπως οι λογαριασμοί ενεργητικού όταν αυξάνονται χρεώνονται και όταν μειώνονται πιστώνονται.

Αντίθετα όταν πρόκειται για λογαριασμούς κερδών λειτουργεί όπως οι λογαριασμοί παθητικού όταν αυξάνονται πιστώνονται και όταν μειώνονται χρεώνονται.

Οι λογαριασμοί τάξεως 01,02,03,04 λειτουργούν όπως οι λογαριασμοί ενεργητικού και οι 05,06,07,08 λειτουργούν όπως οι λογαριασμοί παθητικού.

5.12 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ ΜΕ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥΣ ΟΜΑΔΑ (0): ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ

1. Στην ομάδα 10 περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί τάξεως με τους οποίους παρέχονται σημαντικές πληροφορίες και χρήσιμα στατιστικά στοιχεία.

2. Οι λογαριασμοί τάξεως είναι λογαριασμοί ειδικής κατηγορίας, στους οποίους απεικονίζονται και παρακολουθούνται χρήσιμες πληροφορίες καθώς και γεγονότα που δημιουργούν νομικές δεσμεύσεις, χωρίς να επιφέρουν άμεση ποσοτική μεταβολή στα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας, η οποία όμως (ποσοτική μεταβολή) είναι δυνατό να επέλθει στο μέλλον.

3. Οι λογαριασμοί τάξεως λειτουργούν πάντοτε αμοιβαία, κατά ζεύγη λογαριασμών, σε αυτόνομο λογιστικό κύκλωμα της ομάδας 10, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα συλλειτουργίας τους με τους λογαριασμούς ουσίας της γενικής λογιστικής (λογ. ομάδων 1-8) και της αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως (λογ. ομάδας 9).

4. Με τους λογαριασμούς τάξεως παρακολουθούνται ιδίως:

- Αλλότρια περιουσιακά στοιχεία. Εγγυήσεις που λαμβάνονται από την οικονομική μονάδα για εξασφάλιση απαιτήσεών της. Εγγυήσεις που παραχωρούνται από την οικονομική μονάδα για εξασφάλιση υποχρεώσεών της. Αμφοτεροβαρείς και άλλης φύσεως συμβάσεις, κατά το ανεκτέλεστο μέρος τους.- Διάφορες πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία.

Λειτουργία των λογαριασμών αποθεμάτων

1. Οι λογαριασμοί 20-28 λειτουργούν σύμφωνα με τα παρακάτω:

- Κατά την έναρξη της χρήσεως χρεώνονται (οι ειδικοί υπολογαριασμοί αποθεμάτων) με την αξία των αποθεμάτων της προηγούμενης απογραφής.

- Κατά τη διάρκεια της χρήσεως χρεώνονται (οι ειδικοί υπολογαριασμοί αγορών) με την αξία κτήσεως των αγοραζόμενων αγαθών, και

πιστώνονται με τις τυχόν επιστροφές αγορών και τις εκτός τιμολογίου εκπτώσεις.

- Κατά το τέλος της χρήσεως πιστώνονται, με χρέωση του λογαριασμού 80.00 «λογαριασμός γενικής εκμεταλλεύσεως», με την αξία των αρχικών αποθεμάτων και την αξία των καθαρών, μετά την αφαίρεση των επιστροφών και των εκτός τιμολογίου εκπτώσεων, αγορών της χρήσεως, και χρεώνονται, με πίστωση του αυτού λογαριασμού 80.00, με την αξία των τελικών αποθεμάτων, όπως η αξία αυτή προκύπτει κατά την αποτίμησή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Δ.Λ.Π.)

4.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΔΛΠ

Με λίγα λόγια τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) είναι κανόνες διεθνούς αναγνώρισης και παραδοχής, που προδιαγράφουν τα στοιχεία και τις πληροφορίες που πρέπει να παρατίθενται στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης.

Καθορίζουν τους κανόνες αποτίμησης των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της επιχείρησης, με τους οποίους ποσοτικοποιούνται τα έσοδα και τα έξοδά της, και κατ' επέκταση, η καθαρή περιουσία της επιχείρησης. Ακόμη καθορίζουν και τα επιμέρους συνθετικά στοιχεία, δηλαδή το περιεχόμενο των ετήσιων και ενδιάμεσων, ενοποιημένων και μη, οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης, ως εξής:

Κατάσταση Αποτελεσμάτων ή Λογαριασμός Κερδών- Ζημιών, όπου παρατίθενται ομαδοποιημένα τα έσοδα και τα έξοδα της επιχείρησης, όπως προκύπτουν στο τέλος της χρήσης.

Κατάσταση Μεταβολών της Χρηματοοικονομικής Θέσης, στην κατάσταση αυτή διαφαίνονται οι αυξήσεις (νέα κεφάλαια, μη διανεμηθέντα κέρδη κλπ.) και οι μειώσεις (μερίσματα κλπ.) που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης στα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης, δείχνοντας, με αυτόν τον τρόπο, τις μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν πάνω στην καθαρή περιουσία της επιχείρησης αλλά και την πραγματική της θέση στο τέλος της χρήσης, όσον αφορά τα ίδια κεφάλαια της.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών, όπου παρατίθενται οι εισπράξεις και οι

πληρωμές της επιχείρησης, που πραγματοποιήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου.

Ισολογισμός, όπου παρουσιάζονται οι ομαδοποιημένες αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της επιχείρησης, όπως έχουν διαμορφωθεί στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου.

Προσάρτημα (ή Σημειώσεις). Το προσάρτημα είναι αυτό που πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά κάποιο επεξηγηματικό υλικό, συμπληρωματικούς πίνακες, πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες, καθώς και άλλες καταστάσεις που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων. Πιο συγκεκριμένα, μπορεί να περιλαμβάνει γνωστοποιήσεις σχετικά με τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που επηρεάζουν την επιχείρηση, καθώς και τυχόν πόρους και υποχρεώσεις που δεν απεικονίζονται στον Ισολογισμό. Επίσης, μπορεί να παρέχονται πληροφορίες για τους γεωγραφικούς και επιχειρηματικούς τομείς και για το αποτέλεσμα της μεταβολής των τιμών στην επιχείρηση.

Σύμφωνα με τα ΔΛΠ, οι οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης αποτελούν ένα ενιαίο και αδιάσπαστο σύνολο, όπου η αποσπασματική δημοσιοποίησή του δεν είναι επιτρεπτή. Μπορεί, βέβαια, η διοίκηση της επιχείρησης να καταρτίζει οικονομικές καταστάσεις για δική της χρήση με πολλούς και διάφορους τρόπους, που εξυπηρετούν καλύτερα στους εσωτερικούς σκοπούς της, αλλά η υποχρεωτική δημοσιοποίηση των Ετήσιων και Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων, μαζί με το Πιστοποιητικό Ελέγχου ή Επισκόπησης των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου που επιβάλλει ο νόμος, συνεπάγεται τις εξής ενέργειες από πλευράς των επιχειρήσεων:

- Ø Καταχώρηση στα μητρώα εταιρειών
- Ø Κατάθεση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
- Ø Δημοσίευση στον τύπο και στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως
- Ø Ανάρτηση στο Διαδίκτυο

Στο να αποκλειστεί ή στο να μη εφαρμοστεί ένα συγκεκριμένο πρότυπο επιτρέπεται μόνο κάτω από τις ακόλουθες προϋποθέσεις και σε πολύ ακραίες περιπτώσεις :

1. Όταν η εφαρμογή του προτύπου είναι πιθανό να προκαλέσει αρνητική επίδραση στην παρουσίαση της αληθινής και δίκαιης εικόνας των οικονομικών καταστάσεων, των αποτελεσμάτων και της διακίνησης μετρητών.

2. Όταν η απόκλιση συντείνει στην απόδοση της αληθινής και δίκαιης παρουσίασης.

Στις παραπάνω αυτές περιπτώσεις όμως, θα πρέπει να δημοσιοποιούνται το πρότυπο από το οποίο έγινε η παρέκκλιση, το σημείο της παρέκκλισης, οι λόγοι, καθώς και η οικονομική επίδραση της. Ωστόσο οποιαδήποτε αντίθεση που πιθανό να υπάρχει με τις εκάστοτε αξιώσεις των διαφόρων Κρατών δεν αποτελεί λόγω απόκλιση από ή μη εφαρμογής συγκεκριμένου προτύπου.

Όσον αφορά τώρα την παροχή πρόσθετων πληροφοριών τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, δεν περιορίζουν ως προς τις αξιώσεις παρουσίασης των διαφόρων προτύπων για την πληρέστερη πληροφόρηση αυτών που θα μελετήσουν ή θα χρησιμοποιήσουν τις οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης. Οι «Αξιώσεις Παρουσίασης» καθορίζουν το ελάχιστο των πληροφοριών που θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε αυτές. Οι «Ακολουθούμενες Λογιστικές Αρχές» αποτελούν τις συγκεκριμένες αρχές, βάσεις, συνθήκες και πρακτικές που εφαρμόζονται από μια επιχείρηση για την ετοιμασία και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων. Έτσι, η διοίκηση της κάθε επιχείρησης θα πρέπει να επιλέγει και να εφαρμόζει τέτοιες λογιστικές αρχές, ώστε οι οικονομικές καταστάσεις να είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις των ΔΛΠ και τις

ερμηνευτικές οδηγίες από την «Επιτροπή Έκδοσης Ερμηνευτικών Οδηγιών» επί των προτύπων (Standing Interpretations Committee - SIC).

Σημαντικό είναι προτού προχωρήσουμε στην παρουσίαση των προτύπων θα πρέπει να εξηγήσουμε ότι κάποια πρότυπα, (ΔΛΠ 3, 4, 5, 6, 9, 13, 25, 26), δεν θα αναπτυχθούν για το λόγο ότι έχουν καταργηθεί και υπερκαλυφθεί από άλλα πρότυπα ή συγχωνεύτηκαν σε άλλα πρότυπα.

4.2 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΚΡΙΒΟΔΙΚΑΙΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Οι οικονομικές καταστάσεις των εταιριών που καταρτίζονται σύμφωνα με τα ΔΛΠ θα πρέπει να συμμορφώνονται απαραίτητα σε όλες τις αρχές των προτύπων και να παρουσιάζουν ακριβοδίκαια την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. η εφαρμογή τους θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτική ούτως ώστε να μην παραποιούνται τα οικονομικά δεδομένα των εταιριών προς παραπληρόρηση των χρηστών των καταστάσεων. Σε κάποιες περιπτώσεις η χρήση ενός προτύπου μπορεί να οδηγήσει σε στρεβλή πληροφόρηση. Αυτό μπορεί να αποφευχθεί κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις που παρουσιάζονται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις, όπου εκεί ερμηνεύονται και οι οικονομικές επιπτώσεις που έχουν οι ενέργειες αυτές στην επιχείρηση. Έτσι κάθε παρέκκλιση από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα γίνεται με την προϋπόθεση ότι θα εξηγείται ο λόγος που συμβαίνει αυτό.

4.3 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η Αρχή της Συνεχιζόμενης Δραστηριότητας (going concern) τονίζει ότι η οικονομική μονάδα θα πρέπει να παρουσιάζει συνεχιζόμενη δραστηριότητα, η οποία θα φαίνεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν η διοίκηση προτίθεται να ρευστοποιήσει την επιχείρηση ή να παύσει τις εμπορικές συναλλαγές, οπότε το γεγονός αυτό γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις.

4.4 ΑΡΧΗ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ

Με βάση την Αρχή των Δεδουλευμένων Εσόδων και Εξόδων, τα έσοδα και τα έξοδα λογίζονται στη χρήση που αφορούν, ανεξάρτητα από το χρόνο είσπραξης ή πληρωμής τους. Έσοδα ή έξοδα προηγούμενων χρήσεων δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Συνεπώς κάθε χρήση θεωρείται ανεξάρτητη από την άλλη.

4.5 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με την Αρχή των Δεδουλευμένων Εσόδων και Εξόδων κάθε χρήση θεωρείται ανεξάρτητη από τις άλλες. Γίνεται ειδική μνεία, στην παράγραφο 26: Οι συναλλαγές απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις όταν πραγματοποιούνται και απεικονίζονται κατά τις χρήσεις που αυτές αφορούν.

4.6 ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Η εμφάνιση και ταξινόμηση των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να παραμένει η ίδια από χρήση σε χρήση, εκτός αν πραγματοποιηθεί:

- μεταβολή στις επιχειρηματικές δραστηριότητες της επιχειρηματικής μονάδας.
- μεταβολή που απαιτείται από τα ΔΛΠ.

4.7 ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΛΟΤΗΤΑ

Κάθε σημαντικό στοιχείο θα πρέπει να παρουσιάζεται ξεχωριστά στις οικονομικές καταστάσεις ενώ τα επουσιώδη ποσά-στοιχεία θα πρέπει να συναθροίζονται με ποσά-στοιχεία όμοιας φύσης. Η παράλειψη σημαντικών οικονομικών δεδομένων θεωρείται ατόπημα και μπορεί να αποβεί μοιραίο για τις επενδυτικές αποφάσεις των χρηστών.

4.8 ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΙ

Δεν επιτρέπεται ο συμψηφισμός στοιχείων ενεργητικού - παθητικού, εσόδων - εξόδων, ζημιών - κερδών, περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 33, στο ΔΛΠ 1.

4.9 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Οι διαχρονικές καταστάσεις πρέπει να είναι διαχρονικά συγκρίσιμες έτσι ώστε οι χρήστες να εκτιμούν τις τάσεις και να προβαίνουν σε προβλέψεις για το μέλλον. Για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός, επιτρέπεται

η παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σε δυο στήλες, ούτως ώστε να φαίνονται τα κονδύλια της τρέχουσας και της προηγούμενης περιόδου αναφοράς ή των προηγούμενων περιόδων και να υπάρχει χρονική, κλαδική και διακλαδική σύγκριση. Σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να συμβεί να υπάρξει παρέκκλιση από τη προηγούμενη περίοδο, αλλά αυτό θα συμβεί μόνο στην περίπτωση που επιτρέπονται από τα πρότυπα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΑ ΔΛΠ

5.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 1

Αφού έχουν υιοθετηθεί από την 4η Δεκεμβρίου δεν υπάρχουν πλέον αξιόλογες διαφορές σε ότι αφορά τις βασικές λογιστικές αρχές, σύμφωνα με τις οποίες γίνεται η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Οι γενικές αρχές, στην ουσία, είναι ίδιες με αυτές των ΔΛΠ. Οι βασικές διαφορές τους έγκειται στο ότι στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δεν προβλέπεται η σύνταξη του πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων, ενώ η παρουσίαση Αποτελεσμάτων Χρήσεως γίνεται σε κάθετη διάταξη με υποχρεωτική αναγραφή του κύκλου εργασιών, γεγονός που παραπέμπει στη μέθοδο των δαπανών κατά λειτουργία, που αναφέρεται και στο ΔΛΠ 1. Επίσης, σύμφωνα με τις βασικές αρχές δεν προβλέπεται η σύνταξη της κατάστασης Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων της επιχείρησης, ενώ την κατάσταση Ταμειακών Ροών συντάσσουν μόνο οι εισηγμένες επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με τις αξιώσεις των ΔΛΠ, οι καταστάσεις αυτές, ισολογισμός, λογαριασμός αποτελεσμάτων κλπ, αποτελούν περιληπτική μορφή των αντίστοιχων καταστάσεων που συντάσσονταν μέχρι σήμερα, με τη μόνη διαφορά ότι όλες οι αναλυτικές πληροφορίες για τα διάφορα ποσά που περιλαμβάνονται στις καταστάσεις αυτές περιέχονται στις «Σημειώσεις», που ακολουθούν και που θεωρούνται «αναπόσπαστο» μέρος των καταστάσεων αυτών, αντί για τη σύνταξη του «Προσαρτήματος» και του «Ενημερωτικού Δελτίου». Δηλαδή οι αξιώσεις παρουσίασης μέσα από τις οδηγίες του κάθε προτύπου αναφέρονται στις επιμέρους πρόσθετες πληροφορίες που θα πρέπει να περιέχονται στις «σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων» της κάθε επιχείρησης.

Επομένως, παρατηρούμε, πως με το ΔΛΠ 1 εισάγονται νέες μορφές οικονομικών καταστάσεων ενώ παράλληλα αγνοεί τον πίνακα Διάθεσης των Αποτελεσμάτων.

5.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 2

Ακολουθώντας τις βασικές λογιστικές αρχές, πρέπει να τονιστεί ότι τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή αξίας κτήσεως, η παράγωγής τους, της τρέχουσας τιμής τους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού. Το κόστος των αποθεμάτων καθορίζεται ως η τιμολογιακή τους αξία προσαυξημένη με τα ειδικά έξοδα αγοράς, για τα αγοραζόμενα εμπορεύματα, και το κόστος παραγωγής, για τα ιδιοπαραγόμενα προϊόντα. Τα υπολείμματα, τα υποπροϊόντα και τα ελαττωματικά προϊόντα αποτιμώνται στην καθαρή τιμή πώλησής τους. Όσον αφορά τις γνωστοποιήσεις που πρέπει να γίνονται στο προσάρτημα είναι η ακολουθούμενη μέθοδος προσδιορισμού του κόστους, η αλλαγή της μεθόδου και η αιτιολόγηση των συνθηκών αυτής καθώς και η επίδραση της αλλαγής αυτής στα αποτελέσματα χρήσεως.

5.3 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 7

Μετά την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (5/204/14-11-2000), η μόνη διαφορά που σημειώνεται στις βασικές λογιστικές αρχές με το πρότυπο αυτό, είναι ότι στις λογιστικές αρχές η εμφάνιση των ταμειακών ροών γίνεται μόνο με την έμμεση μέθοδο (καθαρές ροές από πληρωμές και εισπράξεις), ενώ οι κανόνες του προτύπου δέχονται και την εφαρμογή της άμεσης μεθόδου (αναμόρφωση κερδών χρήσεως).

5.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 8

Όσον αφορά το πρότυπο οι διαφορές που σημειώνονται είναι ότι στα ισχύοντα μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν σαφείς οδηγίες για τις διορθώσεις θεμελιωδών λαθών.

Η διόρθωση γίνεται είτε δια μέσου του υπολοίπου κερδών εις νέον, είτε δια μέσου των αποτελεσμάτων, χωρίς όμως να απαιτούνται ρητά κάποιες γνωστοποιήσεις. Επίσης, δεν υπάρχουν διατάξεις για την επιβολή αναδρομικής εφαρμογής ή ανασύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Συνήθως οι επιδράσεις από την αλλαγή σε λογιστικές αρχές, γίνονται στη χρήση που συμβαίνουν. Εδώ όμως απαιτείται γνωστοποίηση με σημείωση επί του ισολογισμού ή στο προσάρτημα. Όπως αναφέρει ο ΚΒΣ οι πράξεις που επηρεάζουν τα αποτελέσματα χρήσης καταχωρούνται στον ισολογισμό εντός 4 μηνών από τη λήξη της χρήσης. Μετά την ημερομηνία αυτή οι οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης καθίστανται οριστικές και δεν επιτρέπεται να γίνονται εγγραφές τροποιοητικές του ισολογισμού, γεγονός που αν συμβεί, μπορεί να χαρακτηριστούν τα βιβλία της επιχείρησης ανακριβή.

5.5 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 11

Σύμφωνα με τη γνωμάτευση Νο 257/1995 του ΕΣΥΛ, οι μακροχρόνιες συμβάσεις θα πρέπει να λογιστικοποιούνται είτε χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της τμηματικής περάτωσης του έργου είτε με βάση τη μέθοδο ολοκλήρωσης του έργου. Βέβαια η πιο συνηθισμένη μέθοδος λογιστικοποίησης είναι η αναγνώριση του εσόδου με βάση τις τιμολογήσεις, οι οποίες ακολουθούν τις αντίστοιχες πιστοποιήσεις. Το κόστος καταχωρείται στη χρήση στην οποία πραγματοποιείται, ενώ τυχόν μελλοντικές ζημίες δεν αναγνωρίζονται.

5.6 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΔΛΠ 12

Στις βασικές λογιστικές αρχές ο φόρος εισοδήματος αποτελεί «βάρος εταιρικό» και λογίζεται διαμέσου του πίνακα διανομής κερδών, ενώ υπολογίζεται σύμφωνα με τις κατάλληλες αναμορφώσεις εξόδων I εσόδων που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά. Επίσης, σημαντική διαφορά είναι ότι στα ήδη ισχύοντα, δεν υπάρχει διάταξη που να μιλάει περί λογισμού αναβαλλόμενου φόρου κι έτσι δεν τίθεται θέμα οποιασδήποτε διάκρισης των λογιστικών διαφορών ανάλογα με τη μελλοντική τους εξέλιξη. Με βάση τα άρθρα του ΚΦΕ, ο φόρος δεν διαμορφώνει το ετήσιο λογιστικό αποτέλεσμα αλλά διατίθεται από τα ήδη διαμορφωμένα αποτελέσματα χρήσης. Προκειμένου δε, να προσδιοριστεί το ποσό φορολογικής επιβάρυνσης, λαμβάνεται ως βάση το λογιστικό αποτέλεσμα χρήσεως, πλέον ή μείον τις σχετικές λογιστικές διαφορές.

Κάτω από το πρίσμα του λογισμού και απεικόνισης τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος σε προσωρινές και μόνιμες, με βάση τα ΔΛΠ, τίθενται θέματα επαναθεώρησης του τρόπου υπολογισμού, δήλωσης και απόδοσης του φόρου εισοδήματος. Δηλαδή, προκύπτει ζήτημα επαναριοθέτησης της βάσης υπολογισμού του φόρου, Π.χ. στην περίπτωση που θα λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο λογιστικό αποτέλεσμα πριν από την επιβάρυνση (ή επαύξηση) με την αντίστοιχη φορολογική υποχρέωση (ή απαίτηση) αντίστοιχα.

Επιπλέον, τίθεται θέμα διάκρισης των λογιστικών διαφορών σε προσωρινές και μόνιμες. Κάτι τέτοιο θα συνεπάγεται ενδεχομένως από πρακτικής πλευράς:

- Διαφορετική διαδικασία ελέγχου στοιχείων από τις φορολογικές αρχές.
- Διαμόρφωση κατάλληλων, επεξηγηματικών και πληροφοριακών συνοδευτικών εντύπων και καταστάσεων.

- Διαφορετικό χρόνο και διαδικασία υποβολής στοιχείων προς τις φορολογικές αρχές.
- Διαφορετική επεξεργασία των ετήσιων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος προκειμένου να παρέχεται τελικά, λεπτομερής και διακριτή απεικόνιση των λογιστικών διαφορών και της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης Ι απαίτησης.

5.7 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 14

Το πρότυπο αυτό προβλέπει ότι κάθε εισηγμένη επιχείρηση που έχει περισσότερους από έναν γεωγραφικούς τομείς δράσης ή επιχειρησιακούς, πρέπει να δείχνει αναλυτικά τα αποτελέσματα ανά τομέα καθώς επίσης το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού στα τμήματα αυτά, εφόσον το κάθε τμήμα είναι μεγαλύτερο από το 10% του συνόλου. Στην Ελληνική έννομη τάξη δεν υπάρχει αντίστοιχη υποχρέωση.

5.8 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 15

Βάση των ήδη ισχυόντων, βασική λογιστική αρχή σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων είναι η εφαρμογή των κανόνων του ιστορικού κόστους, η οποία ταυτόχρονα εξυπηρετεί την αρχή της συντηρητικότητας. Το ελληνικό δίκαιο δεν έχει υιοθετήσει καμία από τις μεθόδους σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων έτσι ώστε να φανερώνονται οι τυχόν δραστικές μεταβολές των τιμών.

5.9 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 16

Το ΕΓΛΣ και ο Ν. 2190/1920, ορίζουν ότι οι ενσώματες ακινητοποιήσεις πρέπει να καταχωρούνται στην αξία κτήσης και να αποσβένονται σύμφωνα με τους συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται από το ΠΔ 100/98, που ορίζει τους μέγιστους επιτρεπτούς φορολογικά συντελεστές. Οι αναπροσαρμογές αξίας επιτρέπονται μόνο για γήπεδα, οικόπεδα και κτίρια και μόνο βάση νόμου. Με βάση τα ΔΛΠ τα ενσώματα πάγια καταχωρούνται αρχικά στην τιμή κτήσης, η οποία για τα ακίνητα περιλαμβάνει και τα διάφορα έξοδα απόκτησης τους, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα αποτίμησης των παγίων στην τρέχουσα αξία τους. Ακόμη, βάση των προτύπων, οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση συντελεστές που διαμορφώνονται από τη προσδοκώμενη κάθε φορά από την επιχείρηση ωφέλιμη ζωή του παγίου.

Σε περίπτωση αναπροσαρμογής, οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση την αναπροσαρμοσμένη αξία. Βάση όμως, των εσωτερικών διατάξεων του ΚΒΣ, τα πάγια αποτιμώνται στην αξία κτήσης, η οποία για τα ακίνητα δεν περιλαμβάνει τα έξοδα απόκτησης τους, αλλά ρητά αποβλέπει, ότι τα σχετικά έξοδα καταχωρούνται ως έξοδα πρώτης εγκατάστασης ή εξοδοποιούνται στη χρήση. Αναπροσαρμογή της αξίας επιτρέπεται μόνο στα ακίνητα ως υποχρεωτικά διενεργούμενη κάθε 4 έτη, με βάση συντελεστές που ορίζονται από Υπουργικές Αποφάσεις. Οι δε αποσβέσεις που αναγνωρίζονται από την Ελληνική φορολογική νομοθεσία ως φορολογικά εκπιπτόμενες είναι μόνο οι αποσβέσεις εκείνες που συμπίπτουν με τα συγκεκριμένα ποσοστά που καθορίζει για κάθε κατηγορία παγίων το ΠΔ 100/1998.

5.10 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ

17

Με βάση τις βασικές λογιστικές αρχές οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης εμφανίζονται ως λειτουργικές. Στο τέλος της μίσθωσης η κυριότητα των μισθωμένων περιουσιακών στοιχείων μεταβιβάζεται στον μισθωτή σε τιμή σημαντικά χαμηλότερη από την πραγματική τους αξία. Τα εκμισθωμένα στοιχεία εμφανίζονται στον ισολογισμό ως αποσβέσιμα πάγια και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Τα μηνιαία μισθώματα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως με τη μέθοδο του δεδουλευμένου. Η διαφορά μεταξύ τιμήματος και αξίας παγίου λογίζεται κατευθείαν στα αποτελέσματα σε όλες τις περιπτώσεις.

Τα ΔΛΠ έρχονται σε ευθεία αντίθεση με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας. Συγκεκριμένα, η ελληνική νομοθεσία προβλέπει τη διενέργεια αποσβέσεων επί των μισθωμένων παγίων από την εκμισθώτρια εταιρεία leasing στη βάση της διάρκειας της μίσθωσης, ενώ με βάση τους κανόνες του προτύπου αυτού, τις αποσβέσεις επί του μισθωμένου παγίου διενεργεί ο μισθωτής στη βάση της ωφέλιμης ζωής του παγίου. Ακόμη, με βάση τα ΔΛΠ, ως έσοδο του εκμισθωτή και έξοδο του μισθωτή αναγνωρίζεται το μέρος εκείνο του μισθώματος που αφορά αποπληρωμή τόκου, ενώ σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, τα μισθώματα που καταβάλει ο μισθωτής στον εκμισθωτή αποτελούν ολόκληρα λειτουργικές του δαπάνες (και έσοδο για τον εκμισθωτή) που αναγνωρίζονται προς φορολογική έκπτωση.

5.11 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 18

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία έσοδα προέρχονται και από τις επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις, εκτός εκείνων που χορηγούνται για την απόκτηση παγίων, αλλά και από επενδύσεις των διαθέσιμων κεφαλαίων της επιχείρησης. Ως έσοδο θεωρείται η εκφρασμένη σε χρηματικές μονάδες αγοραστική δύναμη που αποκτάται, ενώ τα ΔΛΠ αποδέχονται ως έσοδο και μια πράξη ανταλλαγής προϊόντων ή υπηρεσιών. Ακόμη μια σημαντική διαφορά έγκειται στο ότι τα ΔΛΠ στηρίζονται στην αρχή του δεδουλευμένου και στην αρχή της αντιστοίχισης εσόδων - εξόδων, ενώ ο ΚΦΕ στηρίζεται στην αρχή του ληξιπρόθεσμου και απαιτητού.

5.12 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 19

Στην ελληνική νομοθεσία υπάρχει διάταξη για διενέργεια πρόβλεψης για τις αποζημιώσεις συνταξιοδότησης και απόλυσης προσωπικού, η οποία υπολογίζεται με βάση πίνακες του ν. 2112/20. Ακόμη με βάση μια ειδική γνωμάτευση του νομικού συμβουλίου του κράτους, το 40% της ανωτέρω συνολικής υποχρέωσης θεωρείται λογιστικά αποδεκτό για καταχώρηση. Ο ν. 2190 αναφέρει για τη διενέργεια προβλέψεων για όλους τους πιθανούς κινδύνους, όμως στην πράξη δεν γίνεται εγγραφή για σχήματα υπεσχημένων παροχών.

Τα ΔΛΠ προβλέπουν ότι τα αποτελέσματα βαρύνονται κατά το μέρος που αναλογεί σε κάθε χρήση με το προβλεπόμενο κόστος των συνταξιοδοτικών παροχών που η επιχείρηση θα καταβάλλει στο μέλλον, όπως αυτό προκύπτει από ένα καθορισμένο πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών. Στην ελληνική φορολογική νομοθεσία, ως φορολογικά εκπιπτόμενη δαπάνη αναγνωρίζεται μόνο η πρόβλεψη που αντιστοιχεί

στην αποζημίωση του προσωπικού που συνταξιοδοτείτε το επόμενο οικονομικό έτος.

5.13 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 20

Το Ε.Γ.Λ.Σ. και οι σχετικές με το θέμα Γνωματεύσεις του ΕΣΥΛ καθορίζουν τη λογιστική αντιμετώπιση των κρατικών επιχορηγήσεων. Στην ουσία το ελληνικό δίκαιο έχει υιοθετήσει το ΔΛΠ 20 και είναι πλήρως εναρμονισμένο με την 4η οδηγία της ΕΟΚ.

Η μόνη διαφορά είναι ότι σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο οι επιχορηγήσεις που αφορούν την αγορά παγίων, εμφανίζονται σε λογαριασμούς της καθαρής θέσης, ενώ στο ΔΛΠ κάτι τέτοιο δεν επιτρέπεται. Προκειμένου να υπάρχει ορθολογική επιβάρυνση των αποτελεσμάτων χρήσης με τις διενεργούμενες αποσβέσεις των παγίων στοιχείων που επιχορηγήθηκαν, διενεργείται αναλογικά μείωση των λογαριασμών επιχορήγησης, σε πίστωση του εσόδου της χρήσης. Η μείωση αυτή πραγματοποιείται με συντελεστή ανάλογο του συντελεστή απόσβεσης του παγίου στοιχείου.

5.14 ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 21

Κύρια διαφορά μεταξύ ελληνικού δικαίου και ΔΛΠ είναι ότι κατά το πρώτο, όλα τα στοιχεία μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος.

Όσον αφορά το χειρισμό κέρδους ή ζημίας από συναλλαγματικές διαφορές, ο ΚΒΣ ορίζει ότι οι χρεωστικές διαφορές, αφού συμψηφισθούν με τυχόν πιστωτικές διαφορές από αντίστοιχα δάνεια, κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται ανάλογα με την απομένουσα χρονική διάρκεια του

δανείου. Τα ΔΛΠ επιτρέπουν ένα τέτοιο χειρισμό, επιτρέπουν όμως και την ολική εξοδοποίηση των σχετικών διαφορών στη χρήση.

Ακόμη μια διαφορά έγκειται στο ότι υπό καθεστώς ΔΛΠ, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε αλλοδαπές επιχειρήσεις πρέπει να απεικονίζονται στη καθαρή θέση μέχρι τη μεταβίβαση τους, οπότε θα αναγνωριστεί το σχετικό εισόδημα ή δαπάνη. Τα ίδια ισχύουν και για τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα που γίνονται για αντιστάθμιση κινδύνου από επένδυση σε αλλοδαπή επιχείρηση. Με βάση όμως τον ΚΒΣ, οι παραπάνω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα και αναλόγως εκπίπτουν ή συνυπολογίζονται στα φορολογικά εισοδήματα.

5.15 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 22

Γενικά, στα ελληνικά πρότυπα, οι συγχωνεύσεις θεωρούνται νομικής μορφής μετασχηματισμοί και όχι εξαγορές και λογίζονται με τη μέθοδο της συνάθροισης συμφερόντων. Ακόμη, σε αντίθεση με τα ΔΛΠ, σπάνια αναγνωρίζεται υπεραξία, φήμη και πελατεία, η οποία και αποσβένεται σε 5 έτη ισόποσα. Η αρνητική φήμη και πελατεία αναγνωρίζεται μόνο κατά την ενοποίηση και εγγράφεται απευθείας στην καθαρή θέση της επιχείρησης σαν διαφορά ενοποίησης. Οι συγχωνεύσεις ρυθμίζονται στο ελληνικό δίκαιο από ένα εκτενές πλέγμα διατάξεων, και για φορολογικούς σκοπούς διέπονται από δύο νομοθετήματα, όπου στο ένα επιβάλλεται η αποτίμηση παγίων σε τρέχουσες αξίες ενώ στο άλλο όχι.

Με την εφαρμογή των ΔΛΠ τίθεται ζήτημα διαφορετικού τρόπου υλοποίησης εξαγορών και συγχωνεύσεων, εφόσον θέτουν συγκεκριμένα κριτήρια σχετικά με τη μέθοδο που θα ακολουθηθεί, ενώ με τις

ισχύουσες διατάξεις, που έχουν διαμορφωθεί γύρω από έναν άξονα φορολογικών διευκολύνσεων, είναι απλά θέμα επιλογής των εμπλεκομένων μερών.

5.16 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 23

Η διαφορά του ελληνικού δικαίου με το συγκεκριμένο πρότυπο είναι ότι, κατά το ελληνικό δίκαιο, τα έξοδα που πραγματοποιούνται από την χρηματοοικονομική λειτουργία της επιχείρησης επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της, εκτός εκείνων που αφορούν τη χρηματοδότηση παγίων που βρίσκονται 'στην κατασκευαστική περίοδο. Οι τόκοι αυτοί μπορούν να θεωρηθούν έξοδα πολυετούς απόσβεσης και να αποσβένονται είτε ολικά είτε τμηματικά και ισόποσα εντός 5 ετών.

5.17 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 24

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1920, συνδεδεμένες επιχειρήσεις θεωρούνται μόνο οι επιχειρήσεις μεταξύ των οποίων υπάρχει σχέση μητρικής προς θυγατρικής και οι θυγατρικές αυτών των επιχειρήσεων ή οι συνδεδεμένες μαζί τους. Άλλη σημαντική διαφορά με το πρότυπο αυτό, έγκειται στις γνωστοποιήσεις που πρέπει να γίνονται στο προσάρτημα. Στο προσάρτημα πρέπει να παρατίθεται, για τις εταιρείες που υπάρχει συμμετοχή άνω του 10% του κεφαλαίου τους, ανάλυση η οποία περιλαμβάνει την έδρα, την επωνυμία, το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων και το συνολικό αποτέλεσμα της τελευταίας χρήσης για την οποία καταρτίστηκαν οικονομικές καταστάσεις για κάθε μια από αυτές. Ωστόσο, η μητρική εταιρεία μπορεί να παραλείπει στο προσάρτημα της την αναγραφή των ιδίων κεφαλαίων

και του αποτελέσματος των θυγατρικών, εφόσον οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες καταστάσεις που καταρτίζονται από αυτήν.

Τέλος, σύμφωνα με το λογιστικό σχέδιο, οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από και προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις αντίστοιχα, πρέπει να εμφανίζονται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς του ισολογισμού.

5.18 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 27

Σύμφωνα με τις βασικές λογιστικές αρχές για την απόδειξη ύπαρξης ελέγχου θα πρέπει να υπάρχει συμμετοχή τουλάχιστον κατά 20% σε μετοχές ή δικαιώματα ψήφου, ενώ σύμφωνα με το πρότυπο αυτό απαιτείται ποσοστό 50%, χωρίς να σημαίνει ότι αν η επιχείρηση δεν κατέχει αυτό το ποσοστό δεν υπάρχει περίπτωση δημιουργίας σχέσης μητρικής - θυγατρικής. Ακόμη, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, τα δικαιώματα μειοψηφίας και οι διαφορές ενοποίησης αποτελούν μέρος των ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων, ενώ σύμφωνα με το πρότυπο το συμφέρον μειοψηφίας πρέπει να εμφανίζεται στους ενοποιημένους ισολογισμούς ξεχωριστά από την καθαρή θέση και τις τρέχουσες υποχρεώσεις του ομίλου.

5.19 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 28

Το άρθρο 106 του Ν. 2190/1920 ορίζει ότι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της εσωτερικής λογιστικής αξίας της επένδυσης, κατά την πρώτη φορά που εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης, εμφανίζεται είτε ως άυλο πάγιο στοιχείο και αποσβένεται είτε

αφαιρετικά, στη περίπτωση χρεωστικής διαφοράς, των ιδίων κεφαλαίων του ενοποιημένου ισολογισμού, ενώ οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή της εσωτερικής λογιστικής αξίας των συνδεδεμένων επιχειρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα. Αντίθετα, το πρότυπο αυτό, ορίζει ότι η επένδυση αρχικά καταχωρείται με το κόστος κτήσης και στη συνέχεια η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημίες της συνδεδεμένης.

Με τα ΔΛΠ οι οικονομικές καταστάσεις της μητρικής επιχείρησης μπορεί να απεικονίζουν την αξία των συμμετοχών σε θυγατρικές, είτε στο κόστος κτήσης, είτε σε αναπροσαρμοσμένες τιμές, είτε με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Ωστόσο, με βάση τον ΚΒΣ, η αποτίμηση των συμμετοχών συνδεδεμένων επιχειρήσεων δε διαφέρει σε σχέση με την αποτίμηση των χρεογράφων γενικά, γίνεται στη συνολικά χαμηλότερη τιμή μεταξύ τρέχουσας και κόστους κτήσης.

Τέλος, με βάση τα ΔΛΠ, επιχειρήσεις που υπάγονται σε ενοποίηση πρέπει να κλείνουν χρήση σε ημερομηνίες που δεν απέχουν περισσότερο από 3 μήνες από τις αντίστοιχες ημερομηνίες της μητρικής επιχείρησης. Ο ΚΒΣ επιβάλλει στις επιχειρήσεις να κλείνουν χρήση, είτε στις 30 Ιουνίου είτε στις 31 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου. Κατ' εξαίρεση μόνο, επιτρέπει τη μετάθεση της σχετικής ημερομηνίας, ώστε να προσαρμόζεται στην αντίστοιχη ημερομηνία της μητρικής αλλά μόνο όταν η τελευταία συμμετέχει στο κεφάλαιο της πρώτης με ποσοστό τουλάχιστον 50%.

5.20 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ

30

Οι κυριότερες διαφορές μεταξύ του προτύπου αυτού και των βασικών λογιστικών αρχών σημειώνονται στα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που πρέπει να εμφανίζονται στον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων. Άλλη διαφορά τους είναι στα στοιχεία που πρέπει να γνωστοποιούνται. Όσον αφορά το τι ορίζει το πρότυπο γι' αυτή την περίπτωση αναφέρονται παραπάνω. Σύμφωνα με τις ελληνικές διατάξεις οι τράπεζες οφείλουν να γνωστοποιούν για τα μειωμένης εξασφάλισης στοιχεία του παθητικού, αναλυτικά στοιχεία κάθε δανείου που υπερβαίνει το 10% του συνολικού ποσού και για τα λοιπά δάνεια. Ανάλυση απαιτήσεων και υποχρεώσεων ανάλογα με την εναπομένουσα χρονική διάρκεια, αναλογία των διαφόρων κατηγοριών εσόδων, ανά γεωγραφική αγορά, εφόσον οι αγορές αυτές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους, κατά την άποψη των τραπεζών.

Ακόμη, θα πρέπει να γνωστοποιούνται, ποσά προκαταβολών και πιστώσεων προς μέλη των οργάνων που ασκούν διοίκηση, ανάλυση των μεταβιβάσιμων τίτλων σε εισηγμένους και μη, το συνολικό ποσό στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα αφού μετατραπούν σε εγχώριο και κατάσταση των εκκρεμών κατά την ημέρα κλεισίματος προθεσμιακών εργασιών, με διάκριση τους σε πράξεις αντιστάθμισης ή εμπορικού σκοπού.

Τέλος, οι προβλέψεις δανείων που σχηματίζουν οι τράπεζες υπολογίζονται κατά 1 % επί των μέσων ετήσιων υπολοίπων και χορηγήσεων, ενώ επιτρέπεται ο σχηματισμός ειδικών προβλέψεων με φορολογική αναγνώριση εάν χρησιμοποιηθούν μέσα σε 8 έτη. Τα ΔΛΠ δεν προβλέπουν τέτοιους περιορισμούς.

5.21 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ

31

Η σημαντικότερη διαφορά έγκειται στο ότι τα ΔΛΠ προβλέπουν 3 είδη κοινοπραξίας για λογιστικούς σκοπούς, ενώ υπό το ισχύον νομοθετικό καθεστώς η μοναδική έννοια κοινοπρακτικής δραστηριότητας που αναγνωρίζεται φορολογικά είναι η ιδιότυπη ένωση επιτηδευματιών για επίτευξη συγκεκριμένου σκοπού, που αποδεικνύεται βάσει εγγράφου συμφωνητικού σύστασης κατατεθειμένου στην αρμόδια εφορία. Στη περίπτωση αυτή η φορολογική υποχρέωση διαμορφώνεται στο επίπεδο της κοινοπραξίας και όχι των κοινοπρακτούντων μερών.

5.22 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ

32

Οι μόνες διαφορές που σημειώνονται σε αυτό το πρότυπο με βάση αυτά που ισχύουν μέχρι σήμερα, είναι στο θέμα συμψηφισμού των στοιχείων, όπου με βάση το πρότυπο επιτρέπεται μόνο όταν υπάρχει έννομο δικαίωμα συμψηφισμού και όταν υπάρχει πρόθεση ταυτόχρονης ρευστοποίησης της απαίτησης με την υποχρέωση, ενώ με τα ήδη ισχύοντα δεν επιτρέπεται επίσημα λόγω νομικών εμποδίων και κανονιστικών διατάξεων.

Η άλλη διαφορά τους είναι ότι με βάση το πρότυπο, όσων χρηματοοικονομικών προϊόντων, ο τρόπος ρευστοποίησης τους εξαρτάται από την αβέβαιη έκβαση μελλοντικών γεγονότων, ταξινομούνται σαν υποχρέωση προς εξόφληση ανεξάρτητα από τον νομικό τους τύπο, ενώ αν υπάρχει πολύ μακρινή και ελάχιστη πιθανότητα ρευστοποίησης με μετρητά, τότε ταξινομούνται ως έν τιτλη υποχρέωση. Αντίθετα με όλα αυτά, στις βασικές λογιστικές αρχές δεν υπάρχει

συγκεκριμένη διάταξη και συνήθως λογίζονται με βάση το νομικό τους τύπο.

5.23 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 34

Η σημαντικότερη διαφορά του προτύπου αυτού με την ελληνική νομοθεσία, έγκειται στο γεγονός ότι η δεύτερη ορίζει πως οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να εκδίδονται τουλάχιστον για εξάμηνο και των εισηγμένων θα πρέπει να είναι ελεγμένες από ορκωτούς ελεγκτές. Αντίθετα, το πρότυπο δεν ορίζει χρονικό διάστημα έκδοσης τους και την τακτικότητα έκδοσης τους, ούτε και ποιες επιχειρήσεις θα τις εκδίδουν. Αυτά τα θέματα τα αφήνει στη νομοθετική δικαιοδοσία των αρμόδιων αρχών του κάθε κράτους.

Άλλη σημαντική διαφορά είναι ότι με βάση το πρότυπο οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να περιέχουν τον ισολογισμό, την κατάσταση αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών της καθαρής θέσης και τις επεξηγηματικές σημειώσεις, ενώ σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία θα πρέπει να περιέχουν τον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων. Με λίγα λόγια, στην προκειμένη περίπτωση, οι διαφορές είναι όμοιες με τις διαφορές που σημειώνονται μεταξύ του ελληνικού δίκαιου και του ΔΛΠ 1.

5.24 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 36

Η Ελληνική νομοθεσία προβλέπει την αποτίμηση όλων των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης για την εκτίμηση της ύπαρξης υποτίμησης της αξίας τους. Η ζημία η οποία προκύπτει από την

υποτίμηση της αξίας των στοιχείων αυτών καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως κατά την οποία αναγνωρίστηκε αυτή.

Επίσης οποιαδήποτε μείωση της υποτίμησης η οποία έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενα έτη, καταχωρείται στα έσοδα της χρήσεως κατά την οποία προέκυψε. Σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία δεν προβλέπεται συγκεκριμένη και λεπτομερής καθοδήγηση του τρόπου εκτίμησης, όπως για παράδειγμα η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών που προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Σαν αξιόπιστος τρόπος εκτίμησης, σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία, είναι η αγοραία αξία του στοιχείου, χωρίς ειδικά να καθορίζεται η ανακτήσιμη αξία του. Επίσης σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία κάθε ζημία, η οποία προκύπτει από την υποτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων ή κέρδος από την μείωση της υποτίμησης, η οποία έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενα έτη, αναγνωρίζεται σαν κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα της χρήσης, στην οποία προέκυψαν, σε αντίθεση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα τα οποία προβλέπουν μείωση ή αύξηση της αξίας αναπροσαρμογής για πάγια τα οποία απεικονίζονται σε αναπροσαρμοσμένες αξίες.

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι παρά το γεγονός ότι το πνεύμα τόσο της Ελληνικής νομοθεσίας όσο και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων είναι όμοιο (διαπίστωση υποτίμησης αξίας περιουσιακών στοιχείων), η εναρμόνιση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα απαιτεί την υιοθέτηση ενός πλέγματος διατάξεων, που θα καθορίζουν τους τρόπους εκτίμησης και λογιστικής αντιμετώπισης.

5.25 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ

37

Σύμφωνα με τα ΔΛΠ, η επιχείρηση οφείλει να διενεργεί προβλέψεις για πιθανή απομείωση της τρέχουσας αξίας παγίων και πιθανά μελλοντικά έξοδα. Ο Ελληνικός φορολογικός νόμος δεν αναγνωρίζει φορολογικά την έκπτωση των ανωτέρω προβλέψεων, παρά μόνο στο βαθμό που υπάρχει ρητή πρόβλεψη (δηλαδή οι ειδικές προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις και για συνταξιοδότηση προσωπικού). Στο βαθμό αυτό στην πράξη οι Ελληνικές επιχειρήσεις δεν πραγματοποιούν κατά κανόνα προβλέψεις πέραν των φορολογικά αναγνωριζόμενων, παρά το γεγονός ότι αυτό επιτάσσεται από το λογιστικό δίκαιο.

Με την εφαρμογή των ΔΛΠ, θα πραγματοποιούνται ειδικές προβλέψεις βάσει συγκεκριμένων στοιχείων που τεκμηριώνουν την πιθανότητα απώλειας της απαίτησης. Γενικές προβλέψεις, στο μέτρο που κρίνονται σκόπιμες, θα σχηματίζονται επίσης βάσει δικαιολογημένων εκτιμήσεων της τράπεζας και όχι βάσει ορισμένου από πριν ποσοστού, όπως προβλέπουν επί του παρόντος οι ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.

5.26 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ

38

Τα άυλα πάγια στοιχεία, σύμφωνα με τις ελληνικές διατάξεις, κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται ισόποσα με ανώτατο όριο την πενταετία. Ορισμένα άυλα στοιχεία (π.χ. δικαιώματα εκμετάλλευσης, άδειες λειτουργίας) αποσβένονται στο χρόνο της παραγωγικής ζωής τους ή στο χρόνο της νομικής διάρκειας τους. Ακόμη τα άυλα πάγια αποτιμώνται στην τιμή κτήσης τους και αποσβένονται είτε ισόποσα μέσα

στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητας τους είτε, στην περίπτωση που το άυλο πάγιο έχει από τον νόμο προστασία περιορισμένης διάρκειας, μέσα στο χρόνο της περιορισμένης αυτής διάρκειας.

Σύμφωνα με το πρότυπο, τα άυλα πάγια στην πλειοψηφία τους πρέπει να εξοδοποιούνται στην χρήση στην οποία δημιουργούνται. Τα άυλα πάγια στοιχεία κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν διασφαλίζεται και μπορεί να τεκμηριωθεί επαρκώς ότι από αυτά θα υπάρξει ένα μελλοντικό οικονομικό για την επιχείρηση όφελος και όταν το κόστος του άυλου παγίου μπορεί να προσδιοριστεί με απόλυτη ακρίβεια. Η απόσβεση θα πρέπει να γίνεται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του άυλου παγίου, η οποία δεν πρέπει να ξεπερνά τα 20 έτη. Όσον αφορά τα έξοδα κτήσης ακινητοποιήσεων, πρέπει να αποτελούν μέρος του κόστους κτήσης του παγίου στοιχείου που αφορούν, και δεν αποτελούν άυλο πάγιο ξεχωριστό.

Τέλος, τα ΔΛΠ προβλέπουν τη δυνατότητα (έστω υπό αυστηρές προϋποθέσεις) αναπροσαρμογής των άυλων παγίων στην εύλογη αξία τους, με αντίστοιχη επιβάρυνση ή επαύξηση των αποτελεσμάτων της χρήσης. Αντίθετα, ο ΚΒΣ και ο ΚΦΕ δεν περιέχουν διατάξεις σχετικά με την αποτίμηση άυλων αγαθών.

5.27 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ

39

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, όλα τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού καταχωρούνται στο κόστος κτήσης το οποίο αντιπροσωπεύει το τίμημα που εισπράχθηκε η πληρώθηκε ενώ τα παρεπόμενα έξοδα κτήσης είτε κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται εντός 5ετίας είτε εξοδοποιούνται. Με όμως τα ΔΛΠ, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού αρχικά

καταχωρούνται στο κόστος κτήσης το οποίο προσδιορίζεται την εύλογη αξία του τιμήματος το οποίο πληρώθηκε ή εισπράχθηκε και συμπεριλαμβάνει όλα τα παρεπόμενα έξοδα αγοράς η πληρωμής.

Ακόμη, δεν υπάρχει διάταξη σχετική στην ελληνική νομοθεσία που να ορίζει συγκεκριμένα την λογιστική και την αποτίμηση των παραγώγων και πράξεων αντιστάθμισης. Οι ελληνικές τράπεζες στην πλειοψηφία τους εφαρμόζουν την μέθοδο των δεδουλευμένων για την λογιστική παρακολούθηση των παραγώγων και έχουν εμμέσως υιοθετήσει την τακτική να μην αναγνωρίζουν γενική αντιστάθμιση κινδύνου. Όλα αυτά σε αντίθεση με αυτά που ορίζει το πρότυπο για τα παράγωγα.

Άλλη διαφορά είναι ότι, με το καθεστώς των ΔΛΠ, οι χορηγήσεις αντιμετωπίζονται εν πολλής ως χρηματοοικονομικά στοιχεία και υπόκεινται σε αποτίμηση. Οι διαφορές από την αποτίμηση μεταφέρονται κατά περίπτωση αποτελέσματα ή υπό προϋποθέσεις απευθείας στην καθαρή θέση. Αντίθετα στον Κ.Β.Σ. δεν περιλαμβάνεται διάταξη για αποτίμηση χορηγήσεων. κανόνες αποτίμησης των χρεογράφων που προβλέπονται από τα ΔΛΠ, και κατά κανόνα παραπέμπουν στην εύλογη αξία κατά την ημέρα αποτίμησης, μπορούν να δημιουργούν τόσο θετικές (κέρδος), όσο και αρνητικές διαφορές (ζημία) από την αποτίμηση. Ο ΚΒΣ προβλέπει αποτίμηση συνολικά χαμηλότερη τιμή μεταξύ τιμής κτήσης και τρέχουσας. Ακόμη με τα ΔΛΠ, τα κέρδη και οι ζημίες από αποτίμηση χρεογράφων μεταφέρονται κατά κανόνα στα αποτελέσματα της χρήσης, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να μεταφέρονται απευθείας στην καθαρή θέση. Από την άλλη, με βάση τον ΚΦΕ, η ζημία που τυχόν προκύπτει από την αποτίμηση χρεογράφων δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα αλλά μεταφέρεται σε ειδικούς λογαριασμούς αποθεματικών «Αποθεματικά από Χρεόγραφα» προς συμψηφισμό με 105

κέρδη από πώληση χρεογράφων ή από ανταλλαγή / λήψη δωρεάν χρεογράφων με βάση τις διατάξεις νόμων περί αναπροσαρμογής της αξίας των ακινήτων. Κέρδος από αποτίμηση δεν νοείται με βάση τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.

Η σημαντική διαφορά μεταξύ των ΔΛΠ και της ισχύουσας ελληνικής νομοθεσίας έγκειται στο ότι, σύμφωνα με τα πρώτα, τα παράγωγα εμφανίζονται στον Ισολογισμό και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, ενώ η ισχύουσα φορολογική νομοθεσία περιλαμβάνει διατάξεις μόνο για τη φορολόγηση των πραγματοποιηθέντων κερδών από πράξεις ή συμβάσεις επί παραγώγων και για την έκπτωση της πραγματοποιηθείσας ζημίας από πράξεις ή συμβάσεις παραγώγων μόνο όταν πραγματοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης.

5.28 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ

40

Σε αντίθεση με τους κανόνες του προτύπου, στο ελληνικό δίκαιο δεν υπάρχει ξεχωριστή απεικόνιση των ακινήτων που κατέχονται για επένδυση, ή αποτελούν κεφαλαιουχική ενίσχυση. Το μόνο που ορίζεται είναι ότι ακίνητα τα οποία αποφέρουν έσοδα υπόκεινται σε απόσβεση, ενώ η εκτίμηση της αξίας των παγίων που εισφέρονται στην επιχείρηση από τους μετόχους γίνεται από ειδική επιτροπή. Ακόμη, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, δεν υπάρχει διάταξη που να ορίζει τη χρήση εναλλακτικών λογιστικών αρχών για μία συναλλαγή. Αφήνετε στην πρωτοβουλία των μονάδων η χρήση ή μη κάποιας αρχής. Αντίθετα, στην περίπτωση που ένα Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο προβλέπει περισσότερες από μία λογιστικές μεθόδους, η επιχείρηση θα πρέπει να επιλέξει και να εφαρμόζει πάγια μία από τις μεθόδους, εκτός εάν το Πρότυπο ή η

Ερμηνευτική Εγκύκλιος συγκεκριμένα απαιτεί ή επιτρέπει κατηγοριοποίηση των ειδών (συναλλαγές, υπόλοιπα, ποσά κλπ), για τα οποία διαφορετικές μέθοδοι είναι κατάλληλες. Όταν ένα πρότυπο απαιτεί ή επιτρέπει κατηγοριοποίηση, θα πρέπει να επιλέγεται και να εφαρμόζεται πάγια η καταλληλότερη μέθοδος για κάθε κατηγορία. Όταν έχει αρχικά επιλεγεί η κατάλληλη μέθοδος, κάθε αλλαγή αυτής θα πρέπει να γίνεται με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 8 και να εφαρμόζεται σε όλα τα είδη ή κατηγορίες ειδών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

6.1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

Το Κεφάλαιο κίνησης είναι ένα σημαντικό μέγεθος για να ανιχνεύσουμε την χρηματοοικονομική ισορροπία του ισολογισμού , όπως και για να μελετήσουμε την ρευστότητα. Το μέγεθος αυτό πρέπει να αναλύεται λεπτομερώς στα συστατικά του στοιχεία και να αξιολογείται κατάλληλα.

Εάν είναι πολύ μικρό εγκυμονεί κινδύνους παύσης πληρωμών ή μεγάλου χρηματοοικονομικού κόστους , ενώ εάν είναι περισσότερο από όσο χρειάζεται δείχνει μια κακή χρήση κεφαλαίων που σημαίνει μικρή αποδοτικότητα για αυτά.

Το κεφάλαιο κίνησης μπορούμε να το διακρίνουμε σε 3 βασικές κατηγορίες :

- Συνολικό Κεφάλαιο κίνησης_το οποίο είναι ίσο με το κυκλοφορούν ενεργητικό
- Ίδιο Κεφάλαιο κίνησης προκύπτει εάν από το συνολικό ίδιο κεφάλαιο της επιχείρησης αφαιρέσουμε το πάγιο ενεργητικό.
- Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης είναι το τμήμα εκείνο του κεφαλαίου που είναι διαθέσιμο για την αντιμετώπιση τόσο των λειτουργικών αναγκών της επιχείρησης , όσο και των διαφόρων διακυμάνσεων που οφείλονται στις μεταβολές των τιμών ,η των συνθηκών της αγοράς.

6.2 CASH – FLOW ΚΑΙ ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Cash - Flow είναι το καθαρό κέρδος πλέον αποσβέσεων , και το χρησιμοποιούμε για :

- Την μέτρηση της ικανότητας της επιχείρησης για πραγματοποίηση μελλοντικών κερδών .

- Να διαπιστώσουμε την χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης και την δυνατότητα χρηματοδότησης των επενδύσεων με δικά της μέσα.

Αυτοχρηματοδότηση προκύπτει εάν από το cash – flow αφαιρεθούν τα διανεμηθέντα κέρδη.

6.3 ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Η κατάσταση πηγών και χρήσεων κεφαλαίων συνοψίζει τις αλλαγές που έχουν γίνει στην χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης δείχνοντας από πού απέκτησε κεφάλαια στην χρήση που μελετάμε και τι τα έκανε τα κεφάλαια αυτά. Στις βασικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις δεν μπορούμε να διακρίνουμε πως η δραστηριότητα μιας χρήσεως επηρέασε την ρευστότητα της επιχείρησης.

Δεν είναι π.χ εύκολο να αντιληφθούμε γιατί μια επιχείρηση που έχει μεγάλα κέρδη σε μια περίοδο δεν έχει αυξημένη ρευστότητα ή γιατί μια επιχείρηση με μικρά κέρδη ή ζημιές εμφανίζει αυξημένη ρευστότητα. Η εικόνα αυτή δίνεται καθαρά μέσα από τις πηγές και χρήσεις κεφαλαίων

- Πηγές και χρήσεις συνόλου
- Πηγές και χρήσεις κεφαλαίου κίνησης

6.4 ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ

Η ταμειακή ροή περιλαμβάνει την πραγματική εισροή μετρητών στο ταμείο της επιχείρησης, καθώς επίσης και την πραγματική εκροή μετρητών από το ταμείο της επιχείρησης. Οι ταμειακές ροές προέρχονται:

Από την λειτουργία της επιχείρησης που δείχνει την ικανότητα της να διανέμει μερίσματα στους μετόχους της, γεγονός το οποίο είναι σημαντικό για τους επενδυτές και τους μετόχους της.

Από άλλες δραστηριότητες

- Επενδυτικές δραστηριότητες
- χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Ο προσδιορισμός της ταμειακής ροής από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης ρίχνει φως μεταξύ αυτής και αυτών που την χρηματοδοτούν.

6.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

6.5.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ρευστότητα είναι η ικανότητα της επιχείρησης να ανταπεξέρχεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της και υποδηλώνει τη δυνατότητα μετατροπής των ενεργητικών στοιχείων της σε διαθέσιμα. Η υψηλή ρευστότητα υποδηλώνει ότι η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να ικανοποιήσει τους προμηθευτές και πιστωτές της άμεσα, συνεπώς διαθέτει καλύτερη διαπραγματευτική ικανότητα, προερχόμενη από την δυνατότητα άμεσης πληρωμής των οφειλών της. Από την άλλη πλευρά όμως υπερβάλλουσα ρευστότητα υποδηλώνει ότι η διοίκηση της επιχείρησης δεν έχει μέχρι τώρα εκμεταλλευτεί ευκαιρίες που

παρουσιάζονται στην αγορά, διότι επιλέγει την δημιουργία ρευστότητας βραχυπρόθεσμα και την τήρηση παθητικής στάσης απέναντι στις εξελίξεις της αγοράς. Η τακτική αυτή παρόλο που θεωρείται βραχυπρόθεσμα ορθή, μέσο- μακροπρόθεσμα δεν επιφέρει τα επιθυμητά κέρδη που προσδοκούν οι μέτοχοι. Συνεπώς ο δείκτης της ρευστότητας δείχνει την ικανότητα της διοίκησης να εξισορροπεί τα δύο αυτά άκρα, δηλαδή αφενός την δυνατότητα για ικανοποίηση των δανειστών και αφετέρου την εκμετάλλευση κάθε παρουσιαζόμενης ευκαιρίας.

Δεν μπορεί να παραβλέψει κάποιος ότι η ύπαρξη ρευστότητας βοηθά την επιχείρηση να καλύπτει τις υποχρεώσεις της, να αποφεύγει τον κίνδυνο δυσφήμισης και να καλλιεργεί σχέσεις εμπιστοσύνης με τους προμηθευτές της. Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων επιθυμούν να διατηρήσουν πλεόνασμα κυκλοφοριακών στοιχείων, ώστε να μπορούν να καλύπτουν τις υποχρεώσεις τους. Σε περίπτωση βέβαια υπερβολικής ρευστότητας κυκλοφοριακών στοιχείων, η επιχείρηση πιθανότατα βρίσκεται σε κατάσταση στασιμότητας. Για να αποφευχθούν τέτοια φαινόμενα η επιχείρηση θα πρέπει να βρει τον κατάλληλο συνδυασμό ανάμεσα στα κυκλοφοριακά της στοιχεία και τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Η ανάλυση των αριθμοδεικτών ρευστότητας αποτελεί πολύ σημαντικό εργαλείο για την διοίκηση της επιχείρησης, διότι μέσω του εργαλείου αυτού παρέχεται η δυνατότητα να ελέγχει τη χρήση των κεφαλαίων κίνησης. Η σύγκριση των αριθμοδεικτών ρευστότητας διαχρονικά, μας παρέχει τη δυνατότητα διαπίστωσης ή μη, της βελτίωσης της ικανότητας της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Οι βασικοί αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ρευστότητας μίας επιχείρησης είναι οι ακόλουθοι:

i. Αριθμοδείκτης Γενικής ή Έμμεσης ή Ονομαστικής ή Κυκλοφοριακής Ρευστότητας (*Current Ratio*)

- ii. Αριθμοδείκτης Ειδικής ή Πραγματικής ή Άμεσης Ρευστότητας (*Quick Ratio*)
- iii. Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας (*Cash Ratio*)
- iv. Αριθμοδείκτης Αμυντικού Χρονικού Διαστήματος (*Defensive Internal Ratio*)

6.5.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας είναι ένας από τους πιο γνωστούς δείκτες και δείχνει την δυνατότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα κυκλοφοριακά περιουσιακά της στοιχεία. Μπορούμε να τον υπολογίσουμε αν διαιρέσουμε το κυκλοφορούν ενεργητικό με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης.

Οι κυριότερες κατηγορίες που περιλαμβάνονται στον αριθμητή του κλάσματος, είναι τα διαθέσιμα (μετρητά), τα χρεόγραφα, οι απαιτήσεις, τα αποθέματα, οι προκαταβολές των προμηθευτών και οι μεταβατικοί λογαριασμοί Ενεργητικού. Ενώ στον παρανομαστή περιλαμβάνονται τα βραχυπρόθεσμα δάνεια των τραπεζών, οι προκαταβολές των πελατών, οι πιστώσεις των προμηθευτών, τα μερίσματα πληρωτέα, οι φόροι πληρωτέοι οι υποχρεώσεις της επιχείρησης που αναμένονται να πληρωθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα και οι μεταβατικοί λογαριασμοί Παθητικού.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας, τόσο καλύτερη είναι η θέση της επιχείρησης από άποψη ρευστότητας. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει πως αν μια επιχείρηση έχει υψηλό δείκτη γενικής ρευστότητας, ότι μπορεί να ανταποκριθεί πλήρως στις υποχρεώσεις της. Αυτό συμβαίνει γιατί μερικές επιχειρήσεις, παρουσιάζουν μέρος των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων τους ως μακροχρόνιες ή παραλείπουν μέρος

των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων τους, με στόχο την βελτίωση του δείκτη της γενικής ρευστότητας. Για το λόγο αυτό οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στο Πιστοποιητικό του Ορκωτού Ελεγκτή. Επίσης πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας το ότι κάποια στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού δεν ρευστοποιούνται εύκολα π.χ. αποθέματα (εκ των οποίων κάποια είναι απαξιωμένα-δύσκολα πωλούνται) και χρεόγραφα (εταιρικά μερίδια που δύσκολα μεταβιβάζονται, ομόλογα κ.λπ.).

6.5.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Αφορά τον ίδιο δείκτη με της γενικής ρευστότητας, με την διαφορά ότι από το κυκλοφορούν ενεργητικό αφαιρούνται τα αποθέματα. Ο δείκτης αυτός, αποτελεί ένα πολύ αυστηρό κριτήριο ρευστότητας της επιχείρησης. Εξετάζει κατά πόσο η επιχείρηση θα συνεχίζει να ικανοποιεί τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, αφού τα αποθέματα θεωρούνται τα δυσκολότερα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Ο αριθμοδείκτης της ειδικής ρευστότητας περιέχει όλα τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού, τα οποία μπορούν να μετατραπούν, σε μικρό σχετικά χρονικό διάστημα σε ρευστά διαθέσιμα και παραλείπει όσα παρουσιάζουν δυσκολίες ρευστοποίησης. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται αν από το κυκλοφορούν ενεργητικό αφαιρέσουμε τα αποθέματα και το διαιρέσουμε με τις Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις (από τις οποίες αφαιρούμε τις προκαταβολές πελατών).

Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας αποτελεί καλύτερη ένδειξη για τον αναλυτή, σε σχέση με τον αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας, όσον αφορά την ικανότητα της επιχείρησης να ανταπεξέλθει στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας μας δείχνει

πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης είναι σε θέση να καλύψουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Αν ο δείκτης είναι ≥ 1 ή του 100%, τότε η τιμή αυτή δείχνει ότι τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης μπορούν να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εν λόγω επιχείρησης, οπότε ο δείκτης χαρακτηρίζεται ως «επαρκής» και «ικανοποιητικός». Αντιθέτως, αν ο δείκτης είναι <1 , τότε αυτό σημαίνει ότι τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης δεν επαρκούν για να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση θα πρέπει να βασίζεται στις μελλοντικές πωλήσεις της, ώστε να μπορέσει να εξασφαλίσει ένα ικανοποιητικό βαθμό ρευστότητας. Αν παρουσιαστεί μεγάλη διαφορά ανάμεσα στους αριθμοδείκτες της γενικής και ειδικής ρευστότητας, τότε αυτό σημαίνει ότι στην επιχείρηση υπάρχουν αυξημένα αποθέματα.

6.5.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας μας δείχνει κατά πόσο τα ρευστά διαθέσιμα μίας επιχείρησης επαρκούν για να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Δηλαδή μας δείχνει την ικανότητα της επιχείρησης να εξοφλήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις της, χρησιμοποιώντας μόνο τα μετρητά που έχει στην διάθεση της. Υπολογίζεται αν διαιρέσουμε τα διαθέσιμα προσαυξημένα με τα ευκόλως ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα της επιχείρησης, με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της αφού αφαιρέσουμε τις προκαταβολές πελατών.

6.5.5 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΜΥΝΤΙΚΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ

ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Ο αριθμοδείκτης αμυντικού χρονικού διαστήματος μας δείχνει για πόσες ημέρες τα υπάρχοντα διαθέσιμα μαζί με τα ποσά που θα προκύψουν από την ρευστοποίηση των χρεογράφων και την είσπραξη των απαιτήσεων μπορούν να καλύψουν τα έξοδα λειτουργίας μίας επιχείρησης. Μπορούμε να βρούμε τον δείκτη αυτόν με την διαίρεση των διαθεσίμων με τις προβλεπόμενες ημερήσιες δαπάνες.

Οι προβλεπόμενες ημερήσιες δαπάνες υπολογίζονται με βάση την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Για να τις βρούμε διαιρούμε το σύνολο των λειτουργικών δαπανών, με τον αριθμό των ημερών του έτους. Πριν υπολογιστούν όμως, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τυχόν μεταβολές στον πληθωρισμό ή μεταβολές σχετικά με τις εργασίες της επιχείρησης. Για την εξαγωγή ορθότερων και ακριβέστερων συμπερασμάτων για την πορεία της ρευστότητας μίας επιχείρησης κατά την πορεία των ετών, θα πρέπει να γίνει μια σύγκριση του αριθμοδείκτη αμυντικού χρονικού διαστήματος με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου της επιχείρησης, επί σειρά ετών. Αν έχουμε αύξηση του αριθμοδείκτη, τότε αυτό σημαίνει ευνοϊκή εξέλιξη για την επιχείρηση.

6.5.6 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η επιχείρηση έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την πραγματοποίηση κέρδους, έχει την ανάγκη να αξιολογήσει την αποδοτικότητά της, για να διαπιστωθεί αν είναι αποτελεσματική η συνέχιση δέσμευσης των ήδη επενδυμένων κεφαλαίων ή η δέσμευση νέων κεφαλαίων στην επιχείρηση από τους επιχειρηματίες ή τους λοιπούς επενδυτές. Οι μέτοχοι και οι λοιποί επενδυτές, αλλά και η διοίκηση και οι εργαζόμενοι ενδιαφέρονται

για την ικανότητα της επιχείρησης να παράγει κέρδη, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας. Επιπρόσθετα βάσει των δεικτών αυτών αξιολογείται και το έργο της Διοίκησης. Η διοίκηση με βάση την αποδοτικότητα της, προγραμματίζει τις μελλοντικές επενδύσεις της, καθώς και την ανταμοιβή που θα λάβουν τα στελέχη της. Οι υποψήφιοι επενδυτές επιλέγουν τις μετοχές στις οποίες θα επενδύσουν με βάση την αποδοτικότητα της εκάστοτε επιχείρησης. Οι πιστωτές από την πλευρά τους, αποφασίζουν αν θα δώσουν δάνεια στην επιχείρηση. Τέλος οι εργαζόμενοι, θα πρέπει με βάση την αποδοτικότητα της επιχείρησης στην οποία δουλεύουν, να διεκδικήσουν ανάλογες αυξήσεις στο μισθό τους. Την καλύτερη πάντως ένδειξη για την αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης, παρέχει η μακροχρόνια διερεύνηση της αποδοτικότητας της.

6.5.7 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων αποτελεί ένα πάρα πολύ σημαντικό δείκτη, ο οποίος μετρά την αποτελεσματικότητα με την οποία τα ίδια κεφάλαια απασχολούνται στην επιχείρηση, δηλαδή μας δείχνει κατά πόσο επιτύχαμε την πραγματοποίηση του στόχου ο οποίος είναι η πραγματοποίηση κερδών. Αφορά κατά κύριο λόγο τον επιχειρηματία, καθώς και τους μετόχους, αφού τους παρέχει πληροφορίες για την σωστή ή όχι τοποθέτηση και απόδοση των κεφαλαίων τους ως αποτέλεσμα των αποφάσεων της Διοίκησης. Φυσικά αποτελεί πολύ σημαντικό εργαλείο στα χέρια των τρίτων ενδιαφερόμενων (Τραπεζών, Προμηθευτών, Πιστωτών, Πελατών, Αναλυτών κ.λπ.) για την εκτίμηση της γενικότερης πορείας της επιχείρησης.

Ο αριθμοδείκτης εκφράζεται από το πηλίκο της διαίρεσης των καθαρών κερδών προ φόρων της χρήσης, με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της

επιχείρησης, πολλαπλασιαζόμενο επί 100, δίνοντας το ποσοστό των καθαρών κερδών πάνω στα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης και δείχνοντας την ικανότητα της να πραγματοποιεί κέρδη ή όχι.

6.5.8 ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι αριθμοδείκτες που εξετάστηκαν έως τώρα (ρευστότητας και αποδοτικότητας), ασχολούνταν με την βραχυχρόνια ρευστότητα, δραστηριότητα και αποδοτικότητα μιας επιχείρησης. Σε αντίθεση μ' αυτούς, η ανάλυση της διάρθρωσης κεφαλαίου, έχει ως βασικό σκοπό τον προσδιορισμό της ικανότητας μιας επιχείρησης να επιβιώσει μακροχρόνια. Δηλαδή ασχολείται με τις διάφορες πηγές κεφαλαίων, τα οφέλη, και τους κινδύνους που δημιουργούν. Οι πιο συνηθισμένες πηγές απ' όπου προέρχονται τα κεφάλαια, είναι οι μέτοχοι, οι τράπεζες και οι διάφοροι πιστωτές.

Λέγοντας διάρθρωση των κεφαλαίων μιας επιχείρησης, εννοούμε τα διάφορα είδη και τις μορφές των κεφαλαίων που χρησιμοποιεί για την χρηματοδότηση της. Δηλαδή έχουμε τα ίδια κεφάλαια, τις βραχυπρόθεσμες και τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Από την διαφορά που υπάρχει μεταξύ των ιδίων και των δανειακών κεφαλαίων, προκύπτει η σπουδαιότητα της διάρθρωσης των κεφαλαίων. Τα ίδια κεφάλαια είναι εκείνα που επωμίζονται τον επιχειρηματικό κίνδυνο που υπάρχει σε μια επιχείρηση. Οι ζημιογόνες χρήσεις επιβαρύνουν-μειώνουν την Καθαρή Θέση της επιχείρησης. Το κύριο χαρακτηριστικό των Ιδίων Κεφαλαίων είναι ότι δεν εγγυώνται κάποιες αποδόσεις, ούτε και έχουν ορισμένο χρόνο επιστροφής, δηλαδή είναι μόνιμα δεσμευμένα στην επιχείρηση. Έτσι, επειδή θεωρούνται μόνιμα, επενδύονται κατά κύριο λόγο σε μακροχρόνιες επενδύσεις και εκτίθενται σε πιο μεγάλους κινδύνους σε σχέση με τα δανειακά κεφάλαια. Τα ξένα κεφάλαια σε μια

επιχείρηση, απαιτούν την πληρωμή των τόκων σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, ακόμα και όταν η επιχείρηση βρίσκεται σε δυσμενή οικονομική θέση. Εάν μια επιχείρηση δεν μπορεί να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις της προς τους πιστωτές της, τότε οι μέτοχοι μπορεί να χάσουν τον έλεγχο της, καθώς και μέρος ή το σύνολο της επένδυσής τους στην επιχείρηση. Σε περίπτωση που τα ίδια κεφάλαια δεν αρκούν για την κάλυψη των ζημιών της επιχείρησης, τότε οι πιστωτές ενδέχεται να χάσουν το ποσό που έχουν δανείσει.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στη λογιστική θεωρία γίνεται συχνά χρήση των όρων assumptions (παραδοχές), postulates (αξιώματα), concepts (βασικές έννοιες), principles (αρχές), standards (πρότυπα), rules (κανόνες), procedures (διαδικασίες) και practices (πρακτικές).

Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, χαρακτηρίζονται ως ένα σύνολο κανόνων που πρέπει να ακολουθήσουμε για τη σύνταξη και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Η λογιστική συσσωρεύει, αναλύει, προσδιορίζει ποσοτικά, ταξινομεί και συνοψίζει τα λογιστικά γεγονότα, με σκοπό να τα αποκαλύψει στους ενδιαφερόμενους με τις οικονομικές καταστάσεις. Η διαδικασία αυτή πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με τις γενικά παραδεδεγμένες λογιστικές αρχές. Δηλαδή, οι λογιστικές αρχές είναι οι δρόμοι που πρέπει να ακολουθήσουμε και οι τεχνικές που πρέπει να εφαρμόσουμε για να επιτύχουμε τους βασικούς αντικειμενικούς στόχους της λογιστικής.

Γενικά παραδεδεγμένες λογιστικές αρχές είναι ένας τεχνικός όρος της λογιστικής που περιλαμβάνει τις συνήθειες, τους κανόνες και τις διαδικασίες που είναι παραδεδεγμένες από τη λογιστική πρακτική σε ορισμένο χρόνο.

Τα Δ.Λ.Π. με τον τρόπο παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων αποσκοπούν στο να εμφυσήσουν ένα πνεύμα των αρχών και κανόνων στον τρόπο και τη μεθοδολογία σύνταξής τους.

Οι αρχές και κανόνες που χρησιμοποιούν τα Δ.Λ.Π. έχουν πολλά κοινά σημεία με τις βασικές λογιστικές αρχές που επιβάλλει το λογιστικό σχέδιο και η λογιστική θεωρία, όπως εφαρμόζονται στη χώρα μας. Για να καταστεί κατανοητό στους αναγνώστες το πώς έχει επηρεάσει η εισαγωγή των προτύπων το περιεχόμενο και την υπόσταση των «ελληνικών» βασικών λογιστικών αρχών, θεωρούμε ότι θα είναι

κατατοπιστικό να παρουσιάσουμε τις βασικές αρχές που αναφέρουν τα
Δ.Λ.Π. σε αντιδιαστολή με αυτές που χρησιμοποιούμε στη χώρα μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διερμηνείες Διεθνών Λογιστικών Προτύπων: Αριθμ. 1-25 I Μόνιμη επιτροπή διερμηνειών : SIC, Standing Interpretations Committee. Σώμα ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Εκδόσεις: Σώμα ορκωτών ελεγκτών λογιστών, Αθήνα 2008

Γεωργιάδης, Ν. (2005). “Η Πορεία των Οικονομικών Μεγεθών των Μεγάλων Εμπορικών Τραπεζών το Β’ Εξάμηνο του 2005. *Investment Research & Analysis Journal*, Σεπτέμβριος

Σταμάτης, Γ. (1990), Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

el.wikipedia.org/.../Γενικά_Παραδεκτές_Λογιστικές_Αρχές –
www.icsd.aegean.gr/website_files/metapyxiako/88528976.pdf
www.euretirio.com/.../logistik-es-arxes.html
dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/.../Αντίγραφο+από+ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ.pdf
www.eydap.gr/media/.../logistik-es-arxes-a-trimino-2005.pdf
www.tour.teithe.gr/get_file.php?f=308
users.sch.gr/.../st_class.html
www.sitemaker.gr/fstamatiadis/assets/financial_account_tei.doc
academics.epu.ntua.gr/LinkClick.aspx?fileticket...tabid=381&mid...
pi-schools.sch.gr/download/lessons/.../arxes_logistikis.doc
www.de.teipat.gr/pages/kbs/eisagogikes_logistik-es-enoies.ppt
www.aktis.edu.gr/site.php?&...
www.aktis.edu.gr/site.php?&...
www.ine.otoe.gr/UplDocs/ekdoseis/euro.../enotO7_kef1.pdf
mochlos.com/uploads/files/oikonomika.../2010/OIKAT_T1_2010.pdf